

**Годишен мониторингов доклад на основния екип на
звено за мониторинг и оценка към Областната
стратегия за развитие на социалните услуги
за 2012 г.**

Изготвен: месец декември 2012

Използвани съкращения (абривиатури)

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДП	Домашен помощник
ДРСЗ	Дирекция “Регионална служба по заетостта”
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”; Домашен социален патронаж
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДУИ	Дневен център за деца с умствена изостаналост
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЕКПО	Екип за комплексно педагогическо оценяване към РИО на МОМН
ЗЖ	Защитено жилище
ЗМБ	Звено “Майка и бебе”
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
КСУ	Комплекс за социални услуги
ЛА	Личен асистент
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
НЖ	Наблюдавано жилище
НПО	Неправителствена организация
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
ОПРЧР	Оперативна програма за развитие на човешките ресурси
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравно-осигурителна каса
РИО на МОМН	Регионален инспекторат по образование към Министерство на образованието, младежта и науката
РИОКОЗ	Районна инспекция по опазване и контрол на общественото здраве
РПУ	Районно полицейско управление
РЦЗ	Районен център по здравеопазване
РЦПНОВДУСОП	Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности
СА	Социален асистент
СИ	Специализирана институция
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Социална услуга
ТЗ	Техническо звено за деинституционализация към УНИЦЕФ и АСП
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦРДУ	Център за работа с деца на улицата
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

Съдържание

РАЗДЕЛ I

ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
Цели и задачи на мониторинга и оценката.....	6
Източници за събиране на информация.....	8
Функциониращи и планирани за разкриване социални услуги през 2012 г. открити и закрити социални услуги, промяна на вида и/или капацитета на социалните услуги през 2012 г.....	10

РАЗДЕЛ II

Община Добрич-град.....	14
Община Крушари.....	33
Община Балчик.....	38
Община Добричка.....	39
Община Шабла.....	42
Община Каварна.....	45
Община Генерал Тошево.....	47
Община Тервел.....	49

РАЗДЕЛ III

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	52
---------------------------------	-----------

РАЗДЕЛ I

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Областната стратегия за развитие на социалните услуги за област Добрич е утвърдена от Областния съвет за развитие в област Добрич, като неразделна част/приложение към актуализираната стратегия в областта. Решението е взето на заседание на 28.10.2010 г., и е записано в протокол № 1. Стратегията за развитие на социалните услуги в област Добрич обхваща период от 5 години (2011 г. - 2015 г.). В географско отношение тя покрива осемте общини на територията на областта. Създадена е в процес на партньорство между Областна администрация, Регионална дирекция за социално подпомагане, общински администрации и общински съвети, териториални структури на Агенция за социално подпомагане, местни структури на централната държавна власт, социални услуги, НПО и други.

Във връзка с изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Добрич за периода 2011 – 2015 г. като структура в рамките на Областна администрация – Добрич е създадено Звено за мониторинг и оценка на социалните услуги в областта със заповед № РД-11-10-100 от 15.04.2011 г. на Областния управител на област Добрич. Със заповед № РД-11-10-271 от 08.11.2012 г. на Областен управител на област Добрич са включени нови членове в основния екип на ЗМО. През месец декември 2012 г. новосформирания основен екип на ЗМО извърши посещения във функциониращи социални услуги и реализира работни срещи с доставчиците на социални услуги, НПО, ръководители/експерти в общинските администрации, ангажирани с процесите на планиране, управление и контрол при предоставянето на социални услуги на територията на общините Тервел, Крушари, Ген. Тошево, Добричка, Шабла, Каварна, Балчик и общ. Добрич – град. Настоящият годишен мониторингов доклад представя актуалната ситуация в сферата на социалните услуги в област Добрич през 2012 година.

Приоритетните направления, по които и през 2012 г. работят част от общините в област Добрич, са свързани с:

- **Развитие на услуги в общността за превенция на деца и семейства в риск, с цел преодоляване на социалното изключване и изолация;**
- **Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа;**
- **Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение;**
- **Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот.**

При определяне на източниците на финансиране на социалните услуги в Област Добрич се дава приоритет на държавно-делегираните услуги, съобразени с потребностите на рисковите групи в Общините от Област Добрич. Основен източник на финансиране на социалните услуги в периода 2011 г. - 2015 г. остава републиканския бюджет, като чрез него се финансира главно текущата издръжка на социалните заведения. Необходими средства за финансиране на социалните услуги по общини са представени по направления в Таблица № 1. В общините, в които не се предлагат държавно-делегираны дейности, при разработването на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Добрич е предвидено разкриването на такива услуги през 2012 г. Затова разходите за издръжка в тези общини са свързани с извършването на местни дейности.

Таблица № 1

Разпределение на средствата за финансиране на социалните услуги по години и общини

Община\Година	2011	2012	2013	2014	2015
Балчик					
За издръжка	0,00	104 818,40	676 404,80	865 587,80	937 022,30
За капиталови разходи	0,00	60 000,00	1800 00,00	450 000,00	550 000,00
Общо средства	0,00	164 818,40	2476 405,80	1315 588,80	1 487 022,00
Генерал Тошево					
За издръжка	0,00	285 700,00	455780,00	455780,00	616 850,00
За капиталови разходи	0,00	225 000,00	180 000,00	0,00	100 000,00
Общо средства	0,00	510 700,00	635 780,00	455780,00	716 850,00
Добрич					
За издръжка	2 824 416,30	3 096 109,00	2 849 488,00	2 849 488,00	3 083 408,00
За капиталови разходи	40 000,00	0,00	0,00	0,00	180 000,00
Общо средства	2 864 416,30	3 096 109,00	2 849 488,00	2 849 488,00	3 283 408,00
Добрич- селска					
За издръжка	660 800,00	878 450,00	878 450,00	1 287 187,00	1 463 122,00
За капиталови разходи	50 000,00	110 000,00	40 000,00	260 000,00	155 000,00
Общо средства	710 800,00	988 450,00	918 450,00	1 547 186,00	1 618 122,00
Каварна					
За издръжка	1080750,00	1 166 634,00	1 275 907,00	1 081 570,00	967 944,90
За капиталови разходи	0,00	83 000,00	165 000,00	360 000,00	0,00
Общо средства	1080750,00	1 218 634,00	1 448 907,00	1 441 570,00	967 944,90
Крушари					
За издръжка	934 705,00	953 330,00	963 245,44	973 552,10	1 084 261,17
За капиталови разходи	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Общо средства	934 705,00	953 330,00	963 245,44	973 552,10	1 084 261,17
Тервел					

Община\Година	2011	2012	2013	2014	2015
За издръжка	9 400,00	274 370,28	408 272,64	514 412,40	601 546,17
За капиталови разходи	120 000,00	343 000,00	0,00	9 697,30	25 000
Общо средства	129 400,00	617 369,28	408 272,64	740 412,40	626 546,17
Шабла					
За издръжка	286 960,00	310 952,40	426 059,30	428 045,90	1 123 411,00
За капиталови разходи	0,00	23 000,00	165 000,00	10 000,00	2 131 000,00
Общо средства	286 960,00	343 952,40	591 059,30	438 045,90	3 254 411,00

* - Източник: **Областна стратегия за развитие на социалните услуги (2011 – 2015) Област Добрич**

2. Цели и задачи на мониторинга и оценката

Цел на мониторинга:

- Да проследи динамиката и извърши оценка на действащите социални услуги и предприетите мерки за социално включване на територията на областта през 2012 г. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по отношение на приоритетните направления и целите, както и за препланирането на оперативните задачи в хода на изпълнението;

- Да оцени напредъка спрямо планираните услуги и мерки в Областната стратегия, за изграждането на ефективна мрежа от достъпни и качествени социални услуги, осигуряващи възможност за повишаване качеството на живот на всички деца и лица, попаднали или живеещи в риск, чрез предоставяне на пълноценна грижа и създаване на условия за реалното им социално включване.

Задачи на системата за мониторинг и оценка:

1. **Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в област Добрич, чрез:**

- Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;
- Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните социални услуги и мерки за подкрепа;
- Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на социалните услуги, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.

•

2. **Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на областно и общинско ниво, чрез:**

- Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности/услуги;
- Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
- Анализ на резултатите от мониторинга в сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие;

- Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.

•

3. Да се изработи комплексна оценка на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Областната стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща следните критерии:

- Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
- Ефикасност на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните/ вложените ресурси;
- Ефективност – оценка на реалните ползи и ефекти за потребителите на услуги, както и на степента на обхващане на целевите групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта и ползите за потребителите при задоволяването на техните потребности - индивидуални и общи за рисковата група;
- Въздействие на Областната стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
- Устойчивост на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.

4. Да осигури системното актуализиране на Областната стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки за социална закрила, чрез:

- Предоставяне на конкретни препоръки за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления, дългосрочни и конкретни цели на интервенцията;
- Препоръки и текуща, актуална информация за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки за социална закрила;
- Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите, в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
- Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
- Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Областната стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общините и структурите, които изпълняват Стратегията. Препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка са задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Основният подход в процеса на мониторинг е участието, който включва и обратна връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността на заинтересованите страни за резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

3. Източници за събиране на информация

Констатациите на основния екип на ЗМО за изпълнението на Областната стратегия за развитие на социални услуги в област Добрич са направени въз основа на наблюдение, оглед на материално-техническата база, преглед на документи, беседи с работещите в услугите (директори, персонал), беседи с потребители на услугите и анализ на предоставена информация от всички доставчици на социални услуги по предварително изготвени и предоставени указания.

По отношение на функциониращите социални услуги, информацията е предоставена от РДСП гр. Добрич, под формата на месечни справки за капацитет, заетост, свободни места и чакащи лица/деца за ползване на социални услуги в общността и/или СИ.

По отношение на социалните услуги – общинска или проектна дейност, информацията е предоставена от общинските администрации и дирекциите “Социално подпомагане“, обслужващи съответните общини, доставчици на социални услуги - НПО и др.

Обобщена и/или детайлна информация за функциониращите социални услуги на територията на област Добрич, описана в настоящия доклад е събирана и в рамките на реализиране на дейностите по проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище“ по ОП РЧР.

4. Функциониращи и планирани за разкриване социални услуги през 2012 г. Открити и закрити социални услуги, промяна на вида и/или капацитета на социалните услуги през 2012 г. Констатирани обстоятелства при реализираното посещение и проверка от основния екип на Звеното за мониторинг и оценка на функциониращите социални услуги на територията на област Добрич:

Към момента на реализиране на дейностите по мониторинг и оценка от основния екип на ЗМО през 2012 г., социални услуги на територията на област Добрич се предоставят от доставчици на социални услуги, както следва:

- **Общините на територията на област Добрич:** Община Добрич-град, Община Добричка, Община Крушари, Община Тервел, община Генерал Тошево, община Шабла, Община Каварна и Община Балчик;
- **“Център за психично здраве д-р П. Станчев“ ЕООД гр. Добрич** – Дружеството е вписано в регистъра на Агенцията за социално подпомагане на лицата, които могат да предоставят социални услуги и притежава удостоверение за регистрация № 645 – 02 от 15.12.2009 г. за предоставяне на социални услуги „Дневен център за възрастни хора с психични разстройства“. Срок на управление от 01.01.2009 г. до 31.12.2012 г. ДЦВХПУ гр. Добрич е открит със Заповед № 328/25.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. Кметът на община Добрич, съгласно договор ДР – 143 от 02.08.2010 г. е възложил предоставянето на социалната услуга на «Областен диспансер за психични заболявания със стационар – д-р Петър Станчев» ЕООД гр. Добрич, който с удостоверение № 20101130092329 – издадено от Агенцията по вписвания се пререгистрира в “Център за психично здраве д-р П. Станчев – Добрич“ ЕООД град Добрич.
- **Областен съвет на “Български червен кръст“ гр. Добрич** – Предоставя социални услуги за деца в риск от 7 до 18 год. възраст в ЦОП. Социалната услуга е разкрита със Заповед № РД-01-333/26.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. Услугата е предоставена в управление от община Добрич – град на ОС на БЧК гр. Добрич, със сключен договор от 03.01.2011 г..
- **Фондация „Ръка за помощ“** е вписана в регистъра на Агенцията за социално подпомагане, като доставчик на социални услуги, съгл. Удостоверение за регистрация от

Изпълнителния директор на АСП № 308-03 от 08.10.2009 г. Фондацията предоставя социални услуги за деца до 18-годишна възраст в ЦОП, съгласно издаден Лиценз от Държавна агенция за закрила на детето № 0422/ 12.06.2012 г.

Доставчици на социални услуги, които не предоставят социални слуги към момента на реализиране на дейностите по мониторинг и оценка от основния екип на ЗМО на социалните услуги в област Добрич, но са предоставяли услуги до месец февруари 2012 г.:

- **Сдружение с нестопанска цел „Хоби С Клуб” гр. Добрич** е вписано в регистъра на доставчиците на социални услуги към Агенция за социално подпомагане гр. София. СНЦ „Хоби С клуб” гр. Добрич е организация с нестопанска цел, на която сферата на дейност и целите са насочени към интеграция на хората с увреждания в обществото; предоставяне на социални услуги и включване на хората с увреждания в социалните услуги; защита от дискриминация; борба за достъпна архитектурна среда; равни права в образованието и на трудовия пазар; издаване на информационни материали, литература, публикации; изработване на авторски материали за популяризиране дейността на Сдружението; разработване и реализиране на проекти и програми, насочени към подпомагане развитието на дарби и умения в различни области на лица с увреждания и популяризиране творчеството на хора с увредено зрение; организиране и провеждане на съвместни инициативи с органи на държавната и местната власт и нестопански организации; организиране, провеждане и участие в конференции, симпозиуми, семинари, школи, курсове на/за хора с увреждания. В настоящия доклад са представени част от реализираните проекти/инициативи в областта на социалните услуги на СНЦ „Хоби С клуб” гр. Добрич - Проект “Асистент на повикване”. Дейностите по Проекта се характеризират с предоставяне на услуги и подпомагане на хора с увреждания и възрастни хора над 65 г., придружаване до различни институции - здравни, административни, културни и др. заведения, пазаруване, попълване на документи, заплащане на текущи разходи и пр. от асистенти, които са с по-ниска степен на увреждане. Същността на този проект е в изграждането на “Банка от асистенти”, които се намират на едно място (в офиса на организацията) и при повикване по телефона се отзовават при ползвателите в удобно за тях време. Социалната услуга е предоставяна на територията на гр. Добрич от 01 октомври - 31 декември 2006 г.; Проект “Асистент на повикване” е рефинансиран, и са предоставяни социални услуги и през периода 02 юни – 31 декември 2007 г. **През периода от 01.07.2011 г. до 29.02.2012 г.** е предоставяна социална услуга в общността на хора с увреждания и техните семейства, с цел подпомагане икономическата интеграция и преодоляване на социалното изключване на тези лица, чрез консултация, индивидуална работа и повишаване професионалната квалификация по съвместен проект на бенефициент „Международен колеж” ООД гр. Добрич и партньор - СНЦ „Хоби С клуб” гр. Добрич - „Иновативни услуги за социална и икономическа интеграция на хора с увреждания в общините Добрич и Добричка” по схема "Социални услуги за социално включване" по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси".

– **„Международен колеж” ООД гр. Добрич** е вписан в регистъра на доставчиците на социални услуги към Агенция за социално подпомагане гр.София. **През периода от 01.07.2011 г. до 29.02.2012 г.** е предоставяна социална услуга в общността на хора с увреждания и техните семейства, с цел подпомагане икономическата интеграция и преодоляване на социалното изключване на тези лица, чрез консултация, индивидуална работа и повишаване професионалната квалификация по съвместен проект на бенефициент „Международен колеж” ООД гр. Добрич и партньор СНЦ „Хоби С клуб” - „Иновативни услуги за социална и икономическа интеграция на хора с увреждания в общините Добрич и Добричка” по схема "Социални услуги за социално включване" по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси“. Към настоящия момент „Международен колеж” ООД гр. Добрич не предоставя социални услуги.

**ФУНКЦИОНИРАЩИ И ПЛАНИРАНИ ЗА РАЗКРИВАНЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2012 Г.**

Към 01.12.2012 г. на територията на област Добрич функционират общо 33 социални услуги, от които: държавно-делегираните дейности в областта на социалните услуги са 22 (двадесет и две), от които 15 (петнадесет) са социалните услуги в общността, а 7 (седем) са социалните услуги от резидентен тип; специализираните институции в областта са общо 7 (седем) като 5 (пет) са Домове за възрастни с или без увреждане и 2 (две) са специализираните институции за деца с или без увреждане от 3 до 18/20 год. възраст); социалните услуги, финансирани от общинските бюджети са общо 10 (десет). Една социална услуга се предоставя, чрез реализиране на проектни дейности, финансирани от международни и национални правителствени институции.

Таблица 2 – общ брой и вид на описаните социални и други услуги в област Добрич:

ОБЛАСТ ДОБРИЧ	ДЪРЖАВНО- ДЕЛЕГИРАНИ ДЕЙНОСТИ			ДРУГИ УСЛУГИ	
	Услуги в общността	Услуги в общността – резидентен тип	Специализирани институции	Общински дейности	Смесени и други услуги
Община Добрич	6	7	1	1	1
Община Крушари	1	0	2	1	0
Община Добричка	0	0	2	3	0
Община Тервел	0	0	1	1	0
Община Каварна	0	0	1	1	0
Община Шабла	1	0	0	1	0
Община Балчик	0	0	0	1	0
Община Ген. Тошево	0	0	0	1	0
ОБЩО: 33	8	7	7	10	1

Таблица 3 – функциониращи социални услуги на територията на област Добрич

ОБЛАСТ ДОБРИЧ	СОЦИАЛНА УСЛУГА	КОНТАКТ			ЦЕЛОВА ГРУПА (ПОТРЕБИТЕЛИ)	ДОСТАВЧИК НА УСЛУГАТА	ВИД ФИНАНСИРАНЕ
		АДРЕС	ТЕЛЕФОН	САЙТ/ЕЛ.АДРЕС			
ОБЩИНА ДОБРИЧ-ГРАД							
1.	Приют за безнадзорни деца и сираци	гр. Добрич, ул. „Суша река“ № 37	058/ 600-229	-	Деца от 7 до 18 години без родители, безнадзорни деца останали временно без подслон и родителска грижа	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност

2.	Дневен център за деца с увреждания	гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37	058/604-275	-	Деца с физически и ментални увреждания, заболявания на централната и периферна нервна система, забавено интелектуално развитие и множествени увреждания	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
3.	Дневен център за възрастни хора с увреждания	гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37	058/602-689	-	Лица с физически и ментални увреждания.	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
4.	Център за социална рехабилитация и интеграция	гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37	058/ 604-703	-	Възрастни със сензорни, двигателни и ментални увреждания	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
5.	Защитено жилище – 1	гр.Добрич, ул.„Суха река“ № 37	058/600-379	-	Пълнолетни жени с лека и средна степен на умствена изостаналост, изведени от СИ	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
6.	Защитено жилище – 2	гр.Добрич, ул.„Суха река“ № 37	058/600-379	-	Пълнолетни жени с лека и средна степен на умствена изостаналост, изведени от СИ	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
7.	Център за обществена подкрепа	гр. Добрич, ж.к. „Дружба“ 3 № 57, ет.1	058/592-212; 0899/208-287	e-mail: office2@hhf.bg	Деца със специални нужди на възраст от 3 до 6 години и техните семейства; деца на възраст от 3 до 18 г., настанени в СИ, които се нуждаят от формиране на умения за самостоятелен живот; деца, които са в риск от изоставяне в СИ и техните родители; деца, които са в риск от насилие и техните родители	Фондация “Ръка за помощ” гр. Добрич	Проектна дейност
8.	Център за обществена подкрепа	гр. Добрич, ж.к. „Дружба“ 3 № 57, ет.1	058/601-088	www.cscdobrich.hit.bg; e-mail: centyr2@abv.bg	Деца в риск от 3 до 18 години и техните семейства	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
9.	Център за настаняване от семеен тип - 1	гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 2	058/601-401 моб.тел.: 0879/505-016	-	Деца от 3 до 10 год. възраст, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ е изчерпана възможността за отглеждане в семейна среда	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
10.	Център за настаняване от семеен тип - 2	гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 3	058/601-401 моб.тел.: 0879/505-016	-	Деца от 10 до 18 год. възраст, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ е изчерпана възможността за отглеждане в семейна среда	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
11.	Център за настаняване от семеен тип-3	гр. Добрич, ж.к.„Дружба“ 3 № 57, ет. 2	058/661-266	-	Деца от 7 до 18 год. възраст лишени от родителски грижи	Община Добрич-град	Държавно делегирана дейност
12.	Преходно	гр. Добрич,	058/605-601		Младежи напускащи	Община	Държавно

	жилище	ж.к “Дружба“ 3 № 57		-	специализираните институции	Добрич- град	делегирана дейност
13.	Дом за стари хора	гр. Добрич, кв. “Лозята“, ул. ”Първи път“ № 2	058/601-686	-	Възрастни хора в нетрудоспособна възраст с или без увреждания	Община Добрич- град	Държавно делегирана дейност
14.	Домашен социален патронаж	гр. Добрич, кв. “Лозята“, ул. ”Първи път“ № 2	058/601-686; 058/602-259	www.dobrich.bg	Възрастни хора и хора с увреждания	Община Добрич- град	Общински бюджет
15.	Дневен център за възрастни хора с психични увреждания	гр. Добрич, ул. „П. Хитов“ № 24	058/ 820-046	-	Пълнолетни лица с тежки психични разстройства	“Център за психично здраве д-р П. Станчев – Добрич“ ЕООД гр. Добрич	Държавно делегирана дейност
16.	Център за обществена подкрепа към Областен съвет на „Български червен кръст гр. Добрич	гр.Добрич, ул. „Г. Бенковски“ № 12	058/ 605-472	e-mail: dcenter@abv.bg	Деца в риск от 7 до 18 години и техните семейства	Соц. услугата е предоставен а в управление от община Добрич – град на ОС на БЧК гр. Добрич, със сключен договор от 03.01.2011г.	Държавно делегирана дейност
ОБЩИНА КРУШАРИ							
1.	Домашен социален патронаж	с. Крушари, област Добрич, ул. „Девети септември“ № 3 - А	05771/20-24	www.krushari.bg	Лица в пенсионна възраст, лица и деца с увреждания установени с ЕР на ТЕЛК; деца – сираци.	Община Крушари	Общински бюджет
2.	Дом за стари хора	с. Добрин, община Крушари, област Добрич, ул. „Седма“ № 8	05775/214	e-mail: dsh_dobrin@abv.bg	Лица в нетрудоспособна възраст - мъже и жени.	Община Крушари	Държавно делегирана дейност
3.	Дом за деца с умствена изостаналост	с. Крушари, ул. „Георги Димитров“ № 46	05771/22-83; 22-84	-	Деца с умствена изостаналост и множествени увреждания от 7 - 18/20 год. възраст	Община Крушари	Държавно делегирана дейност
4.	Дневен център за деца с увреждания	с. Крушари, област Добрич, ул. „Девети септември“ № 5	05771/22-82	www.kdcc.eu e-mail office@kdcc.eu	Деца с увреждания от 7 до 18/20 год. възраст	Община Крушари	Държавно делегирана дейност
ОБЩИНА ДОБРИЧКА							
	Домашен социален патронаж	гр. Добрич, община Добричка, област Добрич, ул. “Независимост” № 20	058/600-889	www.dobrichka.bg	Лица в нетрудоспособна възраст, лица с намалена работоспособност, самотно живеещи лица	Община Добричка	Общински Бюджет
2.	Дом за деца лишени от родителска грижа “Добруджанче” с. Овчарово	с. Овчарово, община Добричка, област Добрич, ул. “Двадесета“ № 2	05711/ 52 -16	-	Деца от 3 до 6 год. възраст, лишени от родителски грижи	Община Добричка	Държавно делегирана дейност
3.	Дом за възрастни хора с деменция	с. Опанец, община Добричка, област Добрич, ул. „Първа“ № 4	05719/ 25-17	-	Възрастни хора с деменция - мъже и жени	Община Добричка	Държавно делегирана дейност

4.	Център за обществена подкрепа	гр. Добрич, община Добричка, област Добрич, ул. "Независимост" № 20	058/600- 889	www.dobrichka.bg	Деца в неравносложно положение от 7 до 18 год. възраст	Община Добричка	Общински бюджет
5.	Социален асистент	гр. Добрич, община Добричка, област Добрич, ул. "Независимост" № 20	058/600- 889	www.dobrichka.bg	Лица с трайни увреждания с 90 и над 90% с ч.п., удостоверявани от ТЕЛК, както и самотни възрастни хора	Община Добричка	Общински бюджет
ОБЩИНА ТЕРВЕЛ							
1.	Домашен социален патронаж	гр. Тервел, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ № 8	05751/ 23-98	www.tervel.bg	Хора в нетрудоспособна възраст с или без увреждане	Община Тервел	Общински бюджет
2.	Дом за стари хора	с. Полковник Савово, община Тервел, ул. „Първа“ № 11	05751/21-03 моб.тел.: 0882/301-337	e- mail: dsx_savovo@abv.bg	Лица в нетрудоспособна възраст - мъже и жени	Община Тервел	Държавно делегирана дейност
ОБЩИНА БАЛЧИК							
1.	Домашен социален патронаж	гр. Балчик, област Добрич, ул. „Генерал Попов“ № 24	0579/ 7-36-98	www.balchik.bg	Лица в нетрудоспособна възраст, лица с намалена работоспособност, самотно живеещи лица	Община Балчик	Общински бюджет
ОБЩИНА ШАБЛА							
1.	Домашен социален патронаж	гр. Шабла, област Добрич, ул. „Добруджа“ № 5, бл. „Строител“ - Партер	моб.тел: 0887/227-631	www.shabla.info e-mail: dspshabla82@abv.bg	Възрастни хора и хора с увреждания	Община Шабла	Общински бюджет
2.	Център за социална рехабилитация и интеграция	гр. Шабла, област Добрич, ул. „Равно поле“ № 37	тел./факс: 05743/42-14	e-mail: csri_shabla@abv.bg	Деца и възрастни с увреждания	Община Шабла	Държавно делегирана дейност
ОБЩИНА ГЕНЕРАЛ ТОШЕВО							
1.	Домашен социален патронаж	гр. Ген. Тошево, област Добрич, ул. „Васил Априлов“ № 5	05731/20-20, вътр. 32	www.new.toshevo.org	Лица в пенсионна възраст, лица и деца с увреждания удостоверявани с ЕР на ТЕЛК; деца – сираци	Община Генерал Тошево	Общински бюджет
ОБЩИНА КАВАРНА							
1.	Домашен социален патронаж	гр. Каварна, област Добрич, ул. "Г.С.Раковски" № 13	0570/ 8-57-38	www.kavarna.bg	Лица в нетрудоспособна възраст, с предимство се ползват лица над 75 год. възраст, както и ветераните от войните; деца и лица с увреждания	Община Каварна	Общински бюджет
2.	Дом за възрастни хора с умствена изостаналост	с. Свети Никола, община Каварна, ул. „Пета“ № 20	0570/8-42-04	-	Възрастни с умствена изостаналост – мъже и жени	Община Каварна	Държавно делегирана дейност

РАЗДЕЛ II

ОБЩИНА ДОБРИЧ-ГРАД

В Община Добрич - град има добре развита мрежа от социални услуги предоставяни в общността, което е най-добрата алтернатива за реализиране на държавната политика за деинституционализация и превенция на настаняването на деца и възрастни в специализирани институции. Финансирането на тези услуги се извършва като държавно делегирани дейности, дейности финансирани от общинския бюджет и проектни дейности.

В изпълнение на Областната и общинска стратегии за развитие на социалните услуги (2011-2015 г.), и Годишния план за развитие на социалните услуги в общ. Добрич - град през 2012 г., специализираната институция за деца - ДДЛРГ „Дъга” гр. Добрич е закрыта, считано от 01.10.2012 г. със заповед № РД-01-932 от 27.08.2012 г. на Изпълнителния директор на АСП. Децата са насочени към алтернативни социални услуги в общността.

С функционирането на социалните услуги от резидентен тип - ЦНСТ 1, 2 и 3, Преходно жилище и Център за обществена подкрепа, успешно се реализира политиката на община Добрич за деинституционализация и подобряване качеството на грижата за децата, лишени от родителски грижи.

☞ Специализирани институции за възрастни в община Добрич – град:

“Дом за стари хора“ гр. Добрич

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, кв. “Лозята“, ул. “Първи път” № 2;
- ✓ **Целева група:** Възрастни хора в нетрудоспособна възраст с или без увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 115; заети – 115; незаети – 0; чакащи - 194
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** общ брой: 52 от тях директор- 1; социален работник – 2; висш медицински персонал- 3; среден медицински персонал- 6; други- 40;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Специализираната институция е разкрита през 1956г., като от 2002 г. Домът се помещава в нова модерно оборудвана и обзаведена сграда, разположена в западния край на градски парк "Св.Георги" в гр. Добрич. Със заповед № РД01-23/11.01.2005 г. на Изпълнителния директор на АСП, капацитета на социалното заведение е увеличен на 115 места. Специализираната институция е разположена в масивна пет етажна сграда, състояща се от два корпуса - блок „А” и блок „В”, с разгъната площ от 6000 кв. м., приспособена за хора с увреждания, с три асансьора - товарен, болничен и кухненски. Дворното място е 2500 кв. м., оградено със зелени площи; за почивка на възрастните хора в двора има пейки и две беседки, както и друго градинско обзавеждане. В приземния етаж на корпус „А” са разположени: физкултурен салон, фризьорски салон, складови помещения, морга с две хладилни камери, изолатор, физиотерапевтичен кабинет, стая за касиера и складове на домакина. На първи етаж от корпус „А” са разположени фойе, портиерна, параклис, кабинети и девет стаи на домуващи с по две легла. На втори, трети и четвърти етажи са разположени стаи за потребители, както следва: втория етаж - 19 стаи с по две легла; третия етаж - 19 стаи с по две легла; четвъртия етаж - 2 стаи с по две легла и 17 единични. Лежащоболните и трудно подвижните лица са настанени на първия и втория етаж. Монтирана е система

за повикване, снабдена с леснодостъпни бутони, съгласно изискванията. В сградата има приспособления, улесняващи придвижването на лицата с увреждания, ДСХ гр. Добрич разполага и с МИПСПС за ползване от потребителите на специализираната институция, които са трудно подвижни и/или имат двигателен дефицит, следствие на настъпило трайно увреждане. Отоплението е централно на газ. При необходимост инсталацията се приспособява и за работа с дизелово гориво. ДСХ гр. Добрич ползва микробус „Форд Транзит“.

За всеки потребител в ДСХ гр. Добрич е разработен индивидуален план, след оценка на нуждите на всеки потребител от екипа в специализираната институция, с оглед задоволяване на потребностите му, като индивидуалния план се актуализира при необходимост. В специализираната институция се предоставят услуги, насочени към подкрепа на възрастните хора в осъществяване на ежедневните им дейности: ежедневно хигиенизиране на стаите и санитарните възли, както и на общите помещения; обгрижват се лежащите и трудно подвижни лица при поддържане на личен тоалет; осигурява се качествена, здравословна и питателна храна, включително и при спазване на определени диети; осигурено е пране, гладене и шивашки услуги за личните дрехи и спалното бельо на настанените възрастни хора; осигурени са бръснарски и фризьорски услуги, включително по стаите за трудно подвижни и лежащи потребители.

По данни на персонала е създадена добра организация за ежеседмичен преглед на място от личните лекари, а при необходимост и от лекар-специалист, като при необходимост от посещение на потребител в лечебно заведение, се осигурява транспорт и лицето се придружава от служител на ДСХ гр. Добрич. Осигурено е и снабдяването с назначени/предписани на потребителите рецепти, медикаменти и медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за компенсиране на увреждания им. Разработен е и план за здравни беседи. По информация на работещите за потребителите на ДСХ гр. Добрич се предлагат физиотерапевтични и рехабилитационни процедури, като ежегодно се правят профилактични изследвания, противогрипни ваксини, реимунизации за тетанус и изследвания за хелминти и високо специализирани медицински консултации и изследвания. За потребителите на ДСХ се организират културни и спортни мероприятия/посещения на театър, опера, гостуват театрални и музикални състави, провеждат се походи и екскурзии.

Наблюдава се тенденция към значително увеличаване на броя на лицата, които желаят да ползват социални услуги в Домове за стари хора, което е в резултат на ограничените възможности за ползване на алтернативни социални услуги в семейна среда от възрастни и самотноживеещи хора.

⇒ Социални услуги в общността за деца:

„Дневен център за деца с увреждания“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37
- ✓ **Целева група:** Деца с физически и ментални увреждания, заболявания на централната и периферна нервна система, забавено интелектуално развитие и множествени увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 58; заети – 52; незаети – 6; чакащи - 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо- 23, от които директор -1; социални работници- 1; психолози- 1; висш медицински персонал- 2; среден медицински персонал- 2; педагогически персонал- 4; логопеди- 2; музикални педагози- 1; арт-терапевти- 1; счетоводител- 1; служител човешки ресурси- 1; домакин- 1; санитарни- 3, шофьори- 2 ; хигиенист - 1
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Дневения център за деца с увреждания в гр. Добрич е разкрит със Заповед № 319/07.08.2003 г. на Изпълнителния директор на АСП. ДЦДУ е позициониран в сграда, изградена от стабилна и здрава конструкция. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление на природен газ. Сградния фонд е собственост на Община Добрич-град. ДЦДУ гр. Добрич е разположен в южния корпус на Комплекс за социални услуги. Заведението се помещава на първия етаж на Комплекса. За реализиране, и предоставяне на социални услуги и дейности за подкрепа и социално включване разполага с 6 кабинета за терапевтични занимания, 3 зали за занимания, спалня и мед. кабинет. Всички кабинети са оборудвани ергономично, функционално, съобразно специфичните потребности на децата; ДЦДУ гр. Добрич разполага със специализирано оборудване – тангенторната вана за подводен масаж (хидротерапия); в залата за ЛФК са налични необходимите уреди за терапия, рехабилитация; кабинета за речево – говорна рехабилитация е оборудван с всичко необходимо за провеждане на терапията. Изградена е достъпна архитектурна среда за децата с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички и/или други МИПСПС. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други социални услуги за деца и възрастни: „Защитено жилище”-1, „Защитено жилище”- 2, „Приют за безнадзорни деца и сираци”, „Дневен център за възрастни с увреждания”, „Център за социална рехабилитация и интеграция”, до които потребителите и екипа от ДЦДУ гр. Добрич имат лесен достъп. ОС на БЧК гр. Добрич е предоставил, чрез дарение, специализиран микробус за транспортиране на децата с увреждания от Центъра до техните домове.

В ДЦДУ гр. Добрич се извършва речево-говорна рехабилитация за деца с речево – говорни затруднения; двигателна рехабилитация за деца с двигателен дефицит и множествени увреждания; артератерия и трудотерапия за деца с физически и ментални увреждания; музикална терапия; социално и психологично консултиране на деца с увреждания и техните семейства, както и ежемесечна консултация на деца и родители с психиатър. Създадени са условия за работа по индивидуални програми за обучение на децата със специални образователни потребности, чрез осигуряване на изнесено обучение от Помощно училище ”Д-р Петър Берон” гр. Добрич, с цел усвояване на полезни умения за независим живот, развитие на индивидуалните способности на децата и социалната им интеграция. В ДЦДУ гр. Добрич е осигурено непрекъснато медицинско наблюдение на децата с увреждания. Реализират се дейности по подкрепа и подпомагане на деца с увреждания при хранене и извършване на личен тоалет. Организиран се мероприятия и дейности за разнообразяване на свободното време. Директорът на ДЦДУ постави акцент върху намаления брой децата, ползващи социалната услуга. Като причина посочи учебната ангажираност на децата в училищна възраст и предпочитанията на техните законни представители да посещават училище, а не Центъра.

При повторното посещение на г-жа Генчева и г-н Масурски, извършено на 29.11.2012г., се констатира нарушение на дневния режим. По график обета на децата трябва да бъде от 12:00 часа до 13:00 часа и е съобразен с педиетиката на децата с увреждания. Около 12:20 часа в столовата санитарка хранеше само едно дете, а останалите явно бяха в обедна почивка, макар че по график тя е определена от 13:00 до 15:00, с оглед по по-бавното храносмилане на болните деца. В разливното посудата бе измита и подредена, което наведе на мисълта, че обедът вече е приключил много по рано от предвиденото. Г-жа Генчева и г-н Масурски установиха и наличието на заделена храна.

„Център за обществена подкрепа“ - 1

- ✓ **Адрес:** гр.Добрич, ул. „Г. Бенковски” № 12;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 7 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 25; заети – 21; незаети – 4; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;

- ✓ **Допълнително финансиране** - На 15.09.2009 г. между Австрийски младежки червен кръст със седалище град Виена и Български червен кръст със седалище град София е сключен договор със срок на действие 10 години, на базата на който е осигурено финансирането на обедно хранене на всички деца ползващи социални услуги в ЦОП, към ОС на БЧК град Добрич;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** ; общо 7, от които директор-1; социални работници -1; психолози -1; педагози -2; домакини -1; хигиенисти - 1;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга е разкрита със Заповед №РД-01-333/26.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. „Център за обществена подкрепа” към Областен съвет на Български червен кръст гр. Добрич се намира в двуетажна къща с двор от 1300 кв.м., собственост на „Български червен кръст”. На първия етаж са складовите помещения – 3 бр. и столова, лекарски кабинет, две зали, стая на домакиня, санитарни помещения за потребителите и персонала на Центъра. На втория етаж са: стаи на ръководителя на социалната услуга; кабинет на психолога, кабинет на социалните работници, приемна зала, санитарно помещение и склад. В близост до ЦОП е ОУ „Стефан Караджа” гр. Добрич; МБАЛ „Добрич” АД гр. Добрич; „ЦПЗ д-р Петър Станчев” ЕООД; ЖП гара – юг. Сградата, в която ЦОП предоставя социални услуги няма осигурена достъпна архитектурна среда за деца с увреждания – няма изградена рампа за придвижване с инвалидна количка и/или други МИПСПС. Достъпа за деца с увреждания до приемната, стаите на психолога, социалните работници и ръководителя на услугата е затруднен, предвид обстоятелството, че се помещава на втория етаж на сградата.

Екипа от специалисти в Центъра предлага услуги и подкрепа на деца и семейства в риск, насочени към: превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции; превенция на отпадане от училище; превенция на насилието; работа с деца с поведенчески проблеми; наблюдение и подкрепа на дете настанено в приемно семейство; оказване на подкрепа и консултиране на деца, настанени в семейства на близки и роднини; наблюдение и подкрепа на деца и семейства в следосиновителния период.

От 15.09.2009 г. със съдействието и финансовата помощ на „Български червен кръст” и „Австрийски младежки червен кръст”, на базата на сключен договор между двете организации, се реализира съвместен проект на АМЧК и БЧК- гр. Добрич за осигуряване на храна на деца от социално слаби семейства, ползващи социални услуги в ЦОП към ОС на БЧК през цялата година.

Децата, ползващи услугите на ЦОП са ангажирани с участия в мероприятия, реализирани в различни сфери на обществения живот на гр. Добрич – посещение на изложби, концерти, театрални постановки и др. За различни официални и религиозни празници, децата в Центъра получават пакети хранителни продукти. За всеки рожден ден на дете, ползващо социални услуги в ЦОП, се осигурява личен подарък. Периодично се закупуват учебни помагала и пособия на нуждаещите се деца от социално слаби семейства. През зимния период са осигурени топли дрехи и ботуши за десет деца, ползващи услуги в Центъра. Съвместно с НБ „Дора Габе”, децата са взели участие в „Малкото голяма четене” - „Походът на книгите” и „Патиланско утро”; конкурс за рисунка на тема „Моята любима приказка”; посещение на изложба „Рисунки върху черупки от яйца” на талантливата добричка художничка Галина Стоянова; посещение на изложба „Картини на художниците педагози от гр. Добрич”; посещение на изложба „Бижута, изработени от деца”, която се е състояла в етнографска къща- гр. Добрич; посещение на изложба „Рисунки и приложения на децата от ателието на „Стела и Дара” към Младежки дом, на която са представени и рисунки и приложения на деца от Центъра. ЦОП активно и успешно взаимодейства с различни институции на регионално ниво - Община гр. Добрич; дирекция „Социално подпомагане” гр. Добрич; Регионална библиотека „Дора Габе” гр. Добрич; Художествена галерия гр. Добрич; Исторически музей гр. Добрич; Етнографски комплекс „Стария Добрич”; Бизнес център „Европа” – гр. Добрич; Драматичен театър „Й. Йовков”; Куклен театър; Храм „Света Троица” гр.

Добрич; Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни деца – гр. Добрич; Бистро „Неделя” в гр.Добрич; Училищата на територията на град Добрич; Медии в гр. Добрич и др.

В деня на посещението имаше две деца, които по данни на работещите в Центъра току-що бяха приключили със заниманията. Поискан беше график на различните специалисти, но такъв не беше представен. Членовете на Звеното установиха, че по време на обедната почивка всички служители напускат сградата без да оставят дежурен. ЗМО предлага да се оптимизира графика на персонала и в обедната почивка да има поне един дежурен.

„Център за обществена подкрепа“ - 2

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. „Дружба“ 3 № 57, ет. 1;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 3 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 30; заети – 30; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** общо 8, от които директор- 1, социални работници -3; психолози -2; педагози -1; санитар-1;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Центърът за обществена подкрепа – 2 гр. Добрич е открит със Заповед № РД-01-182/10.02.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. ЦОП-2 е част от Комплекс за социални услуги за деца. Намира се на първия етаж от сградата на ДДЛРГ „Дъга” гр. Добрич – южно крило. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Всички помещения са обзаведени според предназначението им. Създадени са безопасни условия и удобства за ползвателите на услугата. Сградата на социалната услуга е собственост на общ. Добрич - град. Отоплението е локално парно на газ. Социалните услуги се предоставят в специално обособено пространство, разпределено, както следва: два кабинета, обособени за индивидуална работа с психолог, педагог и социален работник. Кабинетите са оборудвани с компютър; офис, оборудван с компютър, телефон, ксерокс, работно място за ръководител екип; зала, предназначена за обучения и групова работа със специалисти, оборудвана с мултимедия; приемна – обособена към момента като работен кабинет на екипа по приемна грижа по проект ”И аз имам семейство”; санитарен възел. ЦОП-2 гр. Добрич не разполага със специализиран транспорт.

Доставчика на социалната услуга - община Добрич-град, е предоставил възможността на Директора на ЦНСТ 1 и 2 гр. Добрич да управлява и ръководи социалната услуга в общността „Център за обществена подкрепа - 2“. В ЦОП - 2 се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всяко едно дете, което може да развие потенциала си и да вземе активно участие в живота на обществото. Услугите са насочени към превенция на рисково поведение на деца и младежи от общността; популяризиране и развитие на приемната грижа; оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни родители; подкрепа на осиновяването и обучение на кандидат-осиновители и др.

По време на посещението в Центъра имаше потребители – две семейства, кандидати за приемни родители, желаещи да ползват консултация от психолог.

„Приют за безнадзорни деца и сираци”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Деца от 7 до 18 години без родители, малтретирани, безнадзорни деца останали временно без подслон и родителска грижа;
- ✓ **Капацитет:** 20; заети – 15; незаети – 5; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;

- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 11, от които директор- 1, психолози -2; социални работници- 3; среден медицински персонал- 1; санитарни -2; огньари- 1;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Услугата е разкрита със заповед № РД01-12/06.01.2006 г. на Изпълнителния директор на АСП. Приютът е позициониран в сграда, изградена от стабилна и здрава конструкция. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление на природен газ. Сградния фонд е собственост на Община Добрич-град. ПБДС е разположен в южния корпус на Комплекс за социални услуги, на площ от 450 кв. м., със седем спални помещения, медицински кабинет, учебен кабинет, трапезария, кухненски блок, зала за занимания, стая на персонала, баня, тоалетни. Изградена е рампа към входа на социалното заведение за деца с увреждания, в двора има детска площадка, пясъчник, люлки, зелени площи. Оборудването и обзавеждането е съобразено с потребностите на децата. При необходимост от транспортиране на деца от Приюта се ползва специализирания транспорт на ДЦДУ. Дейностите за подкрепа, които се предоставят на децата в Приюта: осигуряване на подслон, храна и медицински грижи; осигуряване на психологична помощ и подкрепа (индивидуална работа с психолог); индивидуална работа при само-подготовката за училище; осигуряване на медицински грижи и лекарства за поддържаща терапия на деца с хронични заболявания; извършване на здравна просвета; осигурен достъп до Интернет и работа с компютър; организиране на свободното време. Всички деца настанени в Приюта посещават масови училища и ЦДГ, което благоприятства успешното им социално включване.

През м. юли 2012 г. са осиновени две деца от Приюта. Пет от децата са реинтегрирани в биологичните им семейства, две деца са настанени в приемно семейство, а други две - в ЦНСТ. Едно дете посещава училище за деца със зрителни увреждания в гр. Варна, като през ваканциите се осигурява индивидуална работа със специалисти в Дневен център за деца с увреждания. Четири деца посещават ЦОП към БЧК гр. Добрич. ПБДС взаимодейства с дирекция „Социално подпомагане“; училища; МВР; ДКЦ; МБАЛ; БЧК; библиотека “Д. Габе“, където е осигурен достъп на децата до читалня и заемна в библиотеката. В случай на необходимост обществени възпитатели и инспектори от “Детска педагогическа стая“, както и психолози работят с деца с противообществени прояви и девиации в поведението. За децата настанени в “Приют за безнадзорни деца и сираци“ се организират и реализират посещения в Делфинариум и Зоопарк в гр. Варна; разходка и плаж в гр. Балчик; участие в общоградски тържества за Деня на детето, Коледни празници, конкурси за рисунки и мартеници, участия в спортни състезания, честване на рождени дни. “Приют за безнадзорни деца и сираци“ гр. Добрич и “Дневен център за деца с увреждания“ са под едно ръководство.

Център за настаняване от семеен тип – 1 „Светлина“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 2;
- ✓ **Целева група:** Деца от 3 до 10 год. възраст, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ е изчерпана възможността за отглеждане в семейна среда;
- ✓ **Капацитет:** 15; заети – 11; незаети – 4; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 20, от които директор -1; социални работници -4; психолози-1; среден медицински персонал- 1; педагози- 5; детегледачи- 2, чистачи- 2, домакини- 1; шофьори- 1; счетоводители- 1; огньари- 1
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

В периода декември 2008 г. - ноември 2009 г. община град Добрич е партньор на ФИЦЕ – България при реализиране на проект “Достоен живот за децата на Добрич”, финансиран по Програма ФАР. С цел реформиране на ДДЛРГ „Дъга” гр. Добрич и осигуряване на устойчивост на проектните дейности, със заповед на Изпълнителния директор на АСП № РД-01-183/10.02.2010 г. е разрешено откриването на услугата ЦНСТ-1, като държавно делегирана дейност. ЦНСТ-1 е разположен на втори етаж в южното крило на вече закрития ДДЛРГ ”Дъга” гр. Добрич. Социалната услуга е с леглова база - 7 стаи за потребители с по 2 или 3 легла в тях. Обзавеждането в спалните помещения е съобразено с потребностите на децата. Потребителите ползват столова, дневна и занималня, обзаведени с маси, столове, секции и телевизори, компютри, стерео уредба. Кухнята е оборудвана с кухненски шкафове, съдомиялна машина, готварска печка, микровълнова фурна, хладилник. Няма системи за повикване, помещенията се отопляват с локално парно на природен газ. Сградния фонд на социалната услуга не е приспособен за деца с увреждания. ЦНСТ-1 се намира в непосредствена близост до краен жилищен квартал на гр. Добрич. В съседство са разположени целодневни детски градини и училища. Има добре уреден градски транспорт.

ЦНСТ разполага с голям поддържан двор, където са обособени пространства, според нуждите и възрастта на децата - игрище, пясъчник, градина с цветя. Сградата е собственост на Община град Добрич. ЦНСТ-1 не разполага със специализиран транспорт. На децата в Центъра се осигурява ежедневно хранене: закуска, обяд, вечеря и две междинни закуски. Доставчик на храната е “Международен колеж,, ООД гр. Добрич, съгласно договор № РД-79/80/31.05.2011 г. Количеството и качеството на храната е съобразена с възрастовите особености на настанените деца.

Обгрижването на децата е съобразено с възрастта, пола и здравословното състояние. За всяко дете със заповед на Директора на ЦНСТ -1 е определен ключов социален работник, като освен задължителната документация, която се съхранява в личното досие на детето, ключовият социален работник води работно досие, съдържащо протоколи от извършената индивидуална работа с детето и неговото семейство. Учебно- възпитателната работа в ЦНСТ се организира и ръководи от възпитатели и педагози, а индивидуалната работа и дейностите в малки групи със специалисти. Според индивидуалните нужди на детето, при необходимост се предоставя социална услуга в общността от ЦОП. Децата, нуждаещи се от терапия и рехабилитация посещават „Дневен център за деца с увреждания” гр. Добрич. За децата, настанени в ЦНСТ-1 има осигурено осемчасово медицинско обслужване през деня. Извършва се оценка и преоценка на потребностите на децата, от мултидисциплинарния екип, включващ: социален работник, възпитател, педагог, медицинска сестра. В ЦНСТ – 1 се осигурява подкрепа на децата при задоволяване на здравните потребности, медицинско и стоматологично обслужване, утвърждаване на здравословен начин на живот, и осигуряване на безопасна среда, с цел повишаване благосъстоянието на децата.

В Центъра се подпомагат дейностите по задоволяване на образователните потребности, чрез участие в учебно-възпитателен процес по програми на СОУ „Дора Габе” гр. Добрич; СОУ „Климент Охридски” гр. Добрич; ПУ “Д-р П. Берон” гр. Добрич; ЦДГ № 24 гр. Добрич. Всяко дете е записано и посещава учебно заведение. Всички деца посещават масови училища и детски заведения и участват активно в извънкласните форми на училището. Предприети са мерки по задоволяване на културни, религиозни, езикови и етнически потребности, чрез включване на децата в празници, рецитали, тържества, театрални представления, изложби, конкурси, състезания, участия в културно - масови мероприятия и празници на селото и града, обогатяване и разширяване достъпа до средства за осведомяване и развлечения: литература, телевизия, радио, аудио и видео техника, компютърна техника и пр. В ЦНСТ – 1 се реализират дейности за задоволяване нуждите на децата от отход, чрез участие в екскурзии, летни лагери, посещения на исторически и туристически

забележителности. Децата от Центъра се включват в мероприятия на НПО, заедно с деца от семейства и доброволци. Стимулира се поддържането на връзки с родители и близки, като се осигурява подкрепа от страна на персонала при опознаване и сближаване на родителите и детето. Осъществяват се беседи с родителите, относно постиженията и специфичните нужди на децата.

Във връзка с успешно реализираните дейности за подкрепа и предприетите мерки за социално включване от мултидисциплинарния екип от специалисти – четири деца са настанени в приемни семейства, а шест деца са осиновени.

За ефективността и по-доброто качество при управлението и организирането на предоставяните социални услуги и обгрижване на децата, Екипа в ЦНСТ-1 гр. Добрич си взаимодейства и сътрудничи с различни специалисти и институции – СОУ „Дора Габе“ гр.Добрич, ПУ „Д-р П. Берон” гр.Добрич, ДЦДУ „Надежда,, гр. Добрич, ЦОП-2 гр. Добрич, „Ресурсен център” гр. Добрич, детски градини на територията на общ.Добрич-град, “Международен колеж,, ООД гр. Добрич. Децата участват в инициативи, организирани от Регионална библиотека „Дора Габе” гр. Добрич, Регионален исторически музей гр. Добрич, Община Добрич и др.

По време на посещението няколко деца не бяха на училище, защото очакваха гости – деца от СОУ от град Балчик.

Център за настаняване от семеен тип – 2 „Тийнейджър”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 3;
- ✓ **Целева група:** Деца лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ са изчерпани възможностите за отглеждане в биологичното семейство, семейство на близки или роднини, приемно семейство, осиновители. Възраст от 10г. до 18г., ако учат до навършване на 20 годишна възраст.
- ✓ **Капацитет:** 15; заети – 13; незаети – 2; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо- 20, от които директор -1; социални работници- 4; психолози- 1; среден медицински персонал-1, педагози- 5; детегледачи- 2, чистачи- 2, домакини- 1; шофьори- 1; счетоводители- 1; огньари- 1
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга от резидентен тип - ЦНСТ-2 „Тийнейджър” гр. Добрич е разкрита със заповед № РД-01-184/10.02.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. В ЦНСТ-2 има 8 стаи за потребители с по 2 или 3 легла в тях. Обзавеждането е съобразено с потребностите на децата (легла, гардероби и етажерки за лични вещи, маси и столове). Потребителите ползват столова, дневна и занималня, обзаведени с маси, столове, секции и телевизори, компютри. Кухнята е оборудвана със съдомиялна машина, готварска печка, микровълнова фурна и хладилник. В ЦНСТ -2 няма системи за повикване, отоплението на помещенията се осъществява с локално парно на природен газ. Сградата е собственост на Община град Добрич. Сградния фонд на социалната услуга не е приспособен за деца с увреждания. ЦНСТ-2 не разполага със специализиран транспорт. На децата в ЦНСТ-2 се осигурява ежедневно хранене: закуска, обяд, вечеря и две междинни закуски. Доставчик на храната е “Международен колеж,, ООД гр. Добрич, съгласно договор № РД-79/80/31.05.2011 г. Количеството и качеството на храната е съобразена с възрастовите особености на настанените деца.

Дейностите за социална подкрепа, които се предлагат в СУ: осигуряване на благоприятни условия за задоволяване на основните жизнени потребности на настанените деца; подкрепа за придобиване на знания и умения от децата за самостоятелен и независим начин на живот; подкрепа за създаване на навици при децата за поддържане на лична хигиена; здравна профилактика и грижи; лечение и рехабилитация; съдействие за получаване на стоматологична помощ; психологична

подкрепа за формиране на нови нагласи, свързани с усвояване на умения; достъп до подходящо заведение за предучилищно възпитание и образование; подкрепа в образователния процес; включване в различни форми и занимания по интереси; подкрепа при професионално ориентиране на децата; подкрепа при връщане в биологичното семейство на детето; подкрепа при настаняване в приемни семейства и осиновители; посредничество с различни институции, имащи отношение към гарантиране правата на детето; подкрепа на децата и младежите при изграждане на социални мрежи с приятели и роднини; организиране на културни и спортни мероприятия, и други дейности по организация на свободното време.

По време на мониторинга нямаше деца. Всички са в училищна възраст и бяха на училище.

Център за настаняване от семеен тип – 3

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 2;
- ✓ **Целева група:** Деца от 7 до 18 год. възраст лишени от родителски грижи;
- ✓ **Капацитет:** 15; заети – 11; незаети – 4; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 11, от които директор -1; педагози-1; поддръжка- 1, детегледачи- 8;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Със Заповед № РД01-343 от 25.02.2011 г. на Изпълнителния директор на АСП се разрешава откриването на “Център за настаняване от семеен тип-3“, считано от 01.03.2011 г. Сградата, в която е разкрита и функционира социалната услуга, е част от Комплекс за социални услуги за деца като неин собственик е Община град Добрич. Сградният фонд на социалната услуга не е приспособен за деца с увреждания, няма системи за повикване. В ЦНСТ -3 настанените деца ползват 5 стаи за потребители с по 3 легла в тях, като обзавеждането в помещенията е съобразено с потребностите им- легла, гардероби и етажерки за лични вещи, маси и столове; столова и дневна, обзаведени с маси, столове, микровълнова печка, секции и телевизор. Планирано е закупуването на компютри, готварска печка, съдомиялна. Санитарните възли са общи за всички стаи и са разделени за момичета и момчета.

В ЦНСТ – 3 гр. Добрич екип от специалисти предоставя комплексни социални услуги на потребителите включващи: 24 часова грижа за задоволяване на основните жизнени потребности на децата от храна, подслон и сигурност; оказване на психологическа подкрепа и съдействие за поддържането на връзките им с родители и близки, или при невъзможност – за приемна грижа или осиновяване; изграждане на умения за самостоятелен живот, съобразно индивидуалните потребности и възможности на всяко едно от настанените деца; осигуряване на здравни и образователни услуги (извън мястото на живеене); подготовка на порасналите деца за самостоятелен и независим живот, оказване на подкрепа при напускане на Центъра и включването им в живота на общността; осигуряване на значим за детето възрастен, с който то да създава доверителна връзка.

В ЦНСТ – 3 гр. Добрич прави впечатление създадената уютна обстановка, която в максимална степен се доближава до семейната среда. Екипа от специалисти - социални работници, възпитател и детегледачи реализира дейностите, свързани с предоставяне на индивидуализирана грижа и подкрепа за личностно съзряване и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот на децата в ЦНСТ – 3. Организирането на живота и услугите в Центъра са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност. Извършената оценка на потребностите на всяко дете е база за изготвяне на индивидуален план за грижи, за задоволяване на индивидуалните нужди, желания и интереси на децата. Управлението и предоставянето на социални услуги в ЦНСТ – 3 е насочено към осигуряване на

благоприятна среда на живот и развитие за всяко настанено дете. Броят на децата, за които отговаря един детегледач, е не повече от 3, с което се реализира по-добро наблюдение върху детето, по-доброто планиране на работата с него, и благоприятства осъществяване на целенасочена и системна работа за развитие на умения и повишаване на социалната компетентност на децата и ги подготвя за напускане на ЦНСТ. За настанените деца в ЦНСТ- 3 няма осигурено 24 часово медицинско обслужване. Социалните работници в Центъра придружават децата, когато се установи необходимост от ползване на личен лекар, специализирано медицинско и стоматологично обслужване.

За децата от ЦНСТ – 3 гр. Добрич се организират посещения в делфинариум, детски кът „Луксор“, детски кът „Шрек“, триизмерно кино в гр. Варна, „Художествена галерия“ гр. Добрич, „Младежки дом“ гр. Добрич, зоопаркове в гр. Добрич и гр. Варна, седмични посещения в градски парк „Св. Георги“, Ботаническата градина в гр. Балчик. Честват се различни християнски празници в храмовете „Света Троица“ и „Свети Георги“. Осигурен е достъп до заведенията за предучилищно и училищно възпитание и образование. На децата със специални образователни потребности е осигурена подкрепа, обучение и консултиране от специалисти в ДЦДУ „Надежда“, гр. Добрич; ЦОП – 2 гр. Добрич; Ресурсен център гр. Добрич, ПУ „Д-р П. Берон“ гр. Добрич. За ефективността и по-доброто качество при управлението и организирането на предоставяните социални услуги и обгрижване на децата, Екипа в ЦНСТ – 3 гр. Добрич работи с различни специалисти и институции – СОУ „Дора Габе“ гр. Добрич, ПУ „Д-р П. Берон“ гр. Добрич, СОУ „Проф. д-р Иван Шишманов“ гр. Варна, ДЦДУ „Надежда“, гр. Добрич, ЦОП -2 гр. Добрич, „Ресурсен център“ гр. Добрич, детски градини на територията на общ. Добрич-град.

При посещението от основния екип на ЗМО, в ЦНСТ – 3 имаше две деца със зрителни увреждания, които в момента се обгрижваха от двама души от персонала - детегледачи.

„Преходно жилище“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57;
- ✓ **Целева група:** Младежи напускащи специализираните институции;
- ✓ **Капацитет:** 8; заети – 6; незаети – 2; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 5, от които директор -1; социални работници- 2; психолози- 1; поддръжка- 1;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга от резидентен тип “Преходно жилище“ е открита със заповед № РД 01-85/25.01.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. ПЖ е част от Комплекс за социални услуги за деца, като е отделено и оборудвано като голям апартамент, състоящ се от кухненски блок с трапезария - оборудвани с хладилник, готварска печка, съдомиялна, компютър, телевизор, микровълнова печка и тостер. Потребителите ползват също четири спални помещения, тоалетни и бани. Храненето се извършва от външен доставчик и не се приготвя на територията на услугата. В ПЖ настанените лица водят независим начин на живот, подпомагани от специалисти. Всички лица имат личен лекар и стоматолог. В услугата всички потребители се обучават и подпомагат за самостоятелно извършване на домакински и хигиенно-битови дейности, с цел усвояване на умения за самостоятелно водене на домакинство. Потребителите, които са редовни ученици, се насърчават да посещават учебни занятия и да завършат успешно образованието си, като им се осигуряват възможности и ресурси за това, както и подкрепа при подготовка на учебния материал. Потребителите, които са завършили образованието си се подпомагат при регистриране в дирекция «Бюро по труда» гр. Добрич, с цел включване в различни програми за придобиване на умения за

самостоятелно търсене на работа и/или подготовка на документи за кандидатстване за работа. Организиран се срещи с работодатели и се посредничат на ползвателите на услугата "Преходно жилище" при започване на работа. Потребителите се подпомагат и обучават да търсят самостоятелно жилище, да се договарят, и да формират бюджет.

При проведен разговор с две момчета от ПЖ, същите изразиха мнение, същите изразиха мнение, че са доволни от подкрепата и грижата, които получават от персонала в социалната услуга.

➤ **Социални услуги в общността за възрастни в Община Добрич:**

„Дневен център за възрастни хора с увреждания”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37
- ✓ **Целева група:** Лица с физически и ментални увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 40; заети – 38; незаети – 2; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 15, от които директор -1; социални работници- 2; психолози- 1; дефектолози -1; трудотерапевти -1; арт-терапевти -1; медицински сестри -1; рехабилитатор -1; други- 6;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

„Дневен център за възрастни хора с увреждания,, гр. Добрич е разкрит със заповед № РД-01-607/05.10.2006 г. на Изпълнителния директор на АСП. ДЦВУ е разположен на първия етаж в северния корпус на Комплекс за социални услуги. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление и е собственост на Община Добрич-град. Изградена е достъпна архитектурна среда за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички или други МИПСПС. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други социални услуги за деца и възрастни: „Защитено жилище”-1, „Защитено жилище”- 2, „Приют за безнадзорни деца и сираци”, „Дневен център за деца с увреждания”, „Център за социална рехабилитация и интеграция”, до които потребителите и екипа от ДЦВУ гр. Добрич имат лесен достъп.

ДЦВУ гр. Добрич разполага със зала за ЛФК, където са налични и се ползват от потребителите уреди за активна и пасивна форма на двигателна рехабилитация. Социалното заведение разполага с кабинет за психологическа терапия, който е снабден с игрови и дидактични материали, както и със различна специализирана литература. В ДЦВУ има кабинет по трудотерапия, който е оборудван съобразно нуждите и интересите на потребителите. В кабинета на дефектолога се провеждат обучителни мероприятия. За целта е оборудван с помощни материали, като енциклопедии, пъзели, също така разполага и с компютърна конфигурация. Кабинета за арт-терапия е оборудван с инструменти за рисуване, моделиране, апликиране и декоративна приложна дейност. ДЦВУ има кабинет на социалния работник, където се осъществява индивидуална социална работа с потребителите. Центъра разполага с медицински кабинет, който е снабден със спешен шкаф с необходимите медикаменти при спешни случаи. В ДЦВУ гр. Добрич има кухня/разливна, столова, дневна, занималня, три са санитарните помещения за потребителите и три за персонала. ДЦВУ гр. Добрич не разполага със собствен специализиран транспорт.

Екипа в ДЦВУ гр. Добрич оказва социална подкрепа и подпомагане на потребителите при изграждане или възстановяване на умения за самообслужване, хранене и лична хигиена. В процеса на работа, социалния работник оказва съдействие на потребителите при подготовка на документи за санаториално лечение, за ползване на медицинска и социална рехабилитация/профилактика; подаване на документи в дирекция „Социално подпомагане” гр. Добрич за подпомагането им със социални помощи/интеграционни добавки, МИПСПС и др., по реда на действащите нормативни актове. Екипа на Центъра

насочва хората с увреждания към социалните учебно-професионални заведения с цел професионална квалификация и преквалификация.

Медицинската сестра в ДЦВУ следи за здравословното състояние на потребителите, както и провежда консултации според своята компетентност; оказва наблюдение и подкрепа при приема на лекарства от потребители на поддържащата медикаментозна терапия при различни социално значими заболявания. За потребителите ползващи медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за компенсиране на уврежданията, се извършва обмен на информация с дирекция „Социално подпомагане” гр. Добрич, личните лекари на потребителите, НЗОК и лицензираните фирми за покупка, изработване и/или ремонт на МИПСПС. Организират се здравни беседи с различна тематична насоченост. При необходимост се осъществяват контакти с ТЕЛК, ДСП, ДКЦ –I и II, МБАЛ, БТ, НПО. Рехабилитатора в ДЦВУ провежда индивидуална и груповата терапия за хора с двигателни увреждания; занимателна терапия за хора с ментални увреждания; пасивната форма на двигателна рехабилитация – класически лечебен масаж и пасивно раздвижване; активна форма на двигателна рехабилитация – физически упражнения и игри със занимателен характер; психолога осигурява психологическа подкрепа, чрез провеждане сред потребителите на социалната услуга: тестове, беседи, дискусии, индивидуални и групови психологически консултации.

Екипа в ДЦВУ организира чествания на национални и лични празници. ДЦВУ активно работи и си взаимодейства с различни организации и институции - културни, здравни и образователни - на регионално ниво: Младежки център „Захари Стоянов” гр. Добрич, Регионална библиотека „Дора Габе” гр. Добрич, Читалище „Йордан Йовков” гр. Добрич, Етнографски комплекс „Стария Добрич”, Етнографска къща гр. Добрич, „Художествена галерия“ гр. Добрич и др. Работи се в мрежа с ЦСРИ, ДЦДУ, ЗЖ, ЦДГ гр. Добрич и всички заведения за предоставяне на социални услуги към Община гр. Добрич. Провеждат се периодични обучения, семинари и работни срещи за подобряване квалификацията на персонала на ДЦВУ. Доставчик на социалната услуга - община Добрич-град е предоставила възможността на Директора на „Дневен център за възрастни хора с увреждания” гр. Добрич да управлява и социалната услуга в общността „Център за социална рехабилитация и интеграция“ гр. Добрич.

При проведен разговор с ползвателите на социалната услуга, същите изразиха мнение, че се чувстват добре, тъй като са в среда на хора със сходни проблеми и посещават ДЦВХУ с желание.

„Център за социална рехабилитация и интеграция”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Възрастни със сензорни, двигателни и ментални увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 45; заети – 41; незаети – 4; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо- 11, от които социални работници -2; психолози -1; рехабилитатори- 2; социални педагози- 1; логопеди- 1; други- 4;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услугата е предоставена в управление на Община гр. Добрич-град, с уведомително писмо с изх.№СГ-08-00-138/14.12.1998 г. на Национална служба за социално подпомагане при Министерство на труда и социалната политика. ЦСРИ се помещава на I-ви и II-ри етаж в северния корпус на Комплекс за социални услуги, който е разположен в жилищен квартал, обграден със зелени площи. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление и е собственост на Община Добрич-град. Изградена е достъпна архитектурна среда за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички или други МИПСПС.

ЦСРИ разполага със зала за ЛФК, която се използва за индивидуална и груповата терапия на хора с двигателни увреждания. Залата разполага с уреди за активна и пасивна двигателна рехабилитация. Пасивните форми на рехабилитация включват класически лечебен масаж, за който са осигурени масажни кабинети. В социалното заведение е обособена зала за компютърна грамотност оборудвана с необходимите компютърни конфигурации и магневижън, който се ползва от потребители със зрителни дефицити. Обособена е зала за груповата трудотерапия, която се използва и като дневна за провеждане на лекции и беседи по различни теми. Обзавеждането е съобразено с нуждите на потребителите. В кабинета на социалния педагог основно се обучават потребители със зрителни увреждания, като за целта същият е оборудван с брайлов принтер, брайлова печатна машина, както и компютър с говореща програма JAWS. В кабинетите на логопеда и психолога са налични необходимите дидактични материали за работа с потребители. Заведението разполага и с кухня, тоалетна, дневна и кабинет на социални работници.

ЦСРИ няма собствен специализиран транспорт.

„Защитени жилища – 1 и 2”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Пълнолетни жени с лека и средна степен на умствена изостаналост, изведени от СИ;
- ✓ **Капацитет:** ЗЖ -1 - 8; заети – 8; незаети – 0; чакащи – 1;
- ✓ **Капацитет:** ЗЖ -2 - 6; заети – 6; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 8, от които директор -1; социални работници -2; среден медицински персонал- 1; трудотерапевти-1; ; санитарни- 3. Персоналът е общ за „Защитено жилище”- 1 и „Защитено жилище”- 2, като се осигурява 24 часово дежурство.
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич - град.

Социалната услуга от резидентен тип “Защитено жилище -1“ гр. Добрич е разкрита със заповед № РД01-924/05.09.2008 г. на Изпълнителния директор на АСП. “Защитено жилище - 2“ гр. Добрич е открито със Заповед № РД01-395/08.04.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП.

„Защитени жилища – 1 и 2“ се помещават на втория етаж в южния корпус на Комплекса за социални услуги. Те се състоят от по четири спални помещения с по две легла във всяка стая. Помещенията от ЗЖ-1: кухненски блок, трапезария, зала за трудотерапия; санитарни възли; баня; перално помещение; медицински кабинет, както и кабинета на социалните работници се ползват от потребителите и от двете “Защитени жилища“. Спалните помещения и трапезарията са оборудвани с климатици. На входа на ЗЖ – 1 и 2, има изградена рампа за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания, но по-данни на персонала в СУ при необходимост от оказване на спешна/неотложна помощ и транспортиране на болен, свалянето му от втория етаж с носилка е крайно затруднено. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други социални услуги за деца и възрастни: „Дневен център за деца с увреждания“, „Приют за безнадзорни деца и сираци“, „Дневен център за възрастни с увреждания“, „Център за социална рехабилитация и интеграция“, до които потребителите на ЗЖ -1 и 2 имат лесен достъп. Двора се състои от 500 кв.м. зелени площи, има и оформени цветна и зеленчукова градина. За чистотата и поддържането на зелените площи в двора се грижат потребителите на двете защитени жилища, както и ползвателите на други социални услуги в Комплекса.

Медицинският кабинет е оборудван със спешен шкаф, кантар и апарат за кръвно налягане. Добре оборудвани са и останалите работни кабинети. Разполагат с шевна машина, крос-тренажор, хладилник, готварска печка, микровълнова фурна, кухненска посуда, кафе машина, автоматична пералня, телевизор, DVD, електрически бойлер и библиотека с художествена литература.

«Защитени жилища» - 1 и 2 нямат собствен специализиран транспорт, при необходимост ползват обществен транспорт.

Потребителите на „Защитени жилища”- 1 и 2 гр. Добрич са изведени от специализирани институции, основно от Дом за лица с умерена умствена изостаналост в с. Св. Никола, община Каварна. ЗЖ дава възможност на лица с интелектуални затруднения да водят сравнително независим начин на живот, подкрепяни ежедневно от специалисти. За периода от настаняването им до момента, жените настанени в двете “Защитени жилища“ в гр. Добрич, са усвоили много нови умения като: сервиране и отсервиране на храна, пране, гладене, поддържане на личната хигиена, приготвяне на някои видове храни, бродирание на малки детайли, обработване на зеленчукова и цветна градина и най-важното да се подпомагат взаимно. Специалистите от ЗЖ -1 и 2 обучават и съдействат на потребителите при изготвяне на списък със стоки от първа необходимост, тяхното закупуване, заплащане и вземане на разходооправдателен документ. Целта е да се постигне самостоятелност при пазаруване.

Традиционно в ЗЖ -1 и 2 се отбелязват национални, местни и лични празници, като чести гости на тържествата са потребители и от други социални заведения като: ДЦВУ, ЦСРИ, ДЦДУ и ДСХ и др. Потребителите в ЗЖ-1 са участвали със свои произведения в изложбите на ДЦВУ, като рисунката от поканата за последната изложба на Центъра е дело на потребителка от ЗЖ- 1. Часовете по арт-терапия са любимо занимание за голяма част от тях. Периодично се организират екскурзии, излети, почивка на море, посещения на музеи, кино, театър и концерти. Настанените лица в двете „Защитени жилища” участват в проект на Фондация „Св. Николай Чудотворец” – „Почасова грижа за деца и лица с увреждания”. Реализираните дейности по Проекта на фондацията е допринесъл за гостуването на потребители от двете „Защитени жилища” в семейства от общността, с цел общуване с членовете на семействата и запознаване с ежедневните взаимоотношения по между им. Гостуването носи много положителни емоции на потребителите.

До момента от „Защитените жилища” са изведени три лица, като и трите живеят при своите близки. Една от потребителките в ЗЖ -1 работи от една година, като хигиенист в жилищен вход, помага на две самотни възрастни жени при пазаруване и почистване на домовете им, посещава сама личния си лекар и закупува предписаните ѝ лекарства, което допринася за увеличаване на възможностите за поддържане на активни социални контакти извън ЗЖ.

Настанените в ЗЖ ползват почасови услуги в ЦСРИ и ДЦВУ, съобразени с техните потребности, за придобиване на: полезни умения; компютърна грамотност; подобряване на говорни умения; психологическа подкрепа; усвояване на умения за четене, писане и смятане; подобряване на груба и фина моторика.

При посещението екипът на Защитените жилища сподели за наличието на следните проблеми:

- Намирането на работодатели, които биха наели лица с интелектуални увреждания;
- Наемането на работа на лицата с възможности за упражняване на труд, съобразен със степента и спецификата на увреждането им;
- Малък бюджет (**ЗЖ1 и ЗЖ2 са с общ бюджет**) – средствата са недостатъчни за реализация на различни дейности и мерки за социално включване на потребителите;
- Липсват средства за обучение на персонала за работа с лица с интелектуални затруднения, липсват средства за закупуване на канцеларски материали и материали за трудотерапия;
- Недостиг на персонал – доста често при ползване на платен годишен отпуск или отпуск по болест от служител, на смяна има само един специалист, което не му позволява да работи пълноценно. В такива случаи той е зает да следи за реда в жилището, приема на лекарства, потушаването на възникнал конфликт между

- потребителите, оказването на първа помощ на потребител с епилептичен пристъп (в ЗЖ 1 и 2 има три лица с епилепсия);
- Ниското заплащане води до демотивация и текучество на персонала. В рамките на 3 години по тази причина са напуснали петима души. За да се постигнат добри резултати е необходимо служителите да познават добре настанените в жилището лица и да работят индивидуално с тях. Потребителите трудно приемат новите служители и е нужно продължително време за взаимното им опознаване, взаимодействие и адекватна социална работа.

“Дневен център за възрастни хора с психични увреждания“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „П. Хитов“ № 24;
- ✓ **Целева група:** Пълнолетни лица с тежки психични разстройства (шизофрения, биполярно афективно разстройство);
- ✓ **Капацитет:** 30; заети – 32; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 12, от които директор- 1; социални работници- 2; психолози- 1; среден медицински персонал- 2; педагози- 1; други- 5;
- ✓ **Доставчик на услугата:** “Център за психично здраве д-р П. Станчев – Добрич“ ЕООД гр. Добрич.

“Дневен център за възрастни хора с психични увреждания“ гр. Добрич е открит със Заповед № 328/25.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. ДЦВХПУ е разположен в сградата на „ЦПЗ д-р П.Станчев-Добрич“ ЕООД. Към Дневния център има два входа - единият е с директен подход от улицата, с рампа за лица с увреждания, а другия вход е от към МБАЛ „Добрич“ АД гр. Добрич. Дневният център ползва прилежащата територия на „ЦПЗ д-р П.Станчев-Добрич“ ЕООД, която е благоустроена, с изградени алеи, поддържани тревни площи и озеленяване, места за отдих. Сградата е масивна, строена за целта. Отоплението е централно на природен газ. На приземния етаж се намира трапезария, която се използва и за активизираща терапия (модул готварство). Оборудвана е с хладилник с фризер, микровълнова печка, автомат за вода, кафе машина, готварска печка, мивки, шкафове, перална машина, маси и столове; кабинет по рехабилитация (ЛФК) – оборудван с велоергометър, кростренажор, бягаща пътека, баскетболен кош, шведска стена, легло за масаж, медицински топки и др.; кабинет по трудотерапия – обзаведен с маси, столове, гардероб, шкаф, бюро; кабинет по музикотерапия – музикална уредба, кожени кресла; зала за провеждане на мероприятия – маси, столове, музикална уредба, плазмен телевизор, библиотека; санитарни възли. На първия етаж са разположени: кабинет на мениджъра на екипа на ДЦВХПУ; зала за свободни занимания; кабинет на психолога и медицинския специалист – обзаведени с маси и столове, библиотеки, компютри с достъп до Интернет. През 2012 г. са извършени основни ремонтни дейности по проект за енергийна ефективност - външна изолация на сградата, подмяна на дограма, подмяна на отоплителна инсталация. Собствеността на сградата е частна общинска. ДЦВХПУ ползва специализиран транспорт – марка „Форд“, модел „Канект“ 6+1 места, собственост на „ЦПЗ д-р П.Станчев-Добрич“ ЕООД гр. Добрич.

Дейността в Центъра се извършва по предварително изготвен и утвърден месечен график, който представлява отворена система и позволява да се променя при необходимост, определена от: задоволяване индивидуалните потребности на потребителите, организиране на мероприятия по честване на национални празници и рождени дни, организиране на културни мероприятия, спортни мероприятия на открито и екскурзии, за които се изготвят протоколи и др. По време на провежданите терапии и занимания, водещите специалисти определят ежедневно изявилите се

потребители, с цел поощряването им в края на текущия месец. Всеки петък, по време на дискусия, изявените потребители се обявяват пред всички. При реализиране на дейностите за подкрепа и социално включване на потребителите си, Центъра ефективно взаимодейства и сътрудничи с дирекция „Хуманитарни дейности“ при отдел „Здравеопазване и социална политика“ общ. Добрич-град, дирекция „Социално подпомагане“ гр. Добрич. Изградени са много добри взаимоотношения с Регионална библиотека „Дора Габе“ гр.Добрич, отдел „Култура“ към Община Добрич, Драматичен театър гр. Добрич, Младежки център гр. Добрич и др.

Чрез основните програми, по които се работи в ДЦВХПУ и организираниите разнообразни дейности непрекъснато се регистрират постигнати добри резултати в развитието на жизнения потенциал на лицата с психични увреждания. Реализираните дейности за подкрепа в ДЦВХПУ, целят развитие на уменията на потребителите да търсят и получават разбиране и емоционална подкрепа от близките си; умения за самостоятелно изпълнение на ежедневните си задължения, сами да проявяват готовност и инициатива за извършване на определен вид дейност; развитие на комуникативни умения; умения за справяне с домакинство, ежедневие, социални институции; умения за работа в екип, изграждане на трудови навици; развитие на творчество, креативност; задоволяване на естетическите потребности и т.н. Потребителите на Центъра взимат активно участие в обществения живот на гр. Добрич като посещават изложби, концерти, театрални постановки, филмови прожекции, клуб „Димят“. Също така се организират чествания на рождени и именни дни. В края на всеки месец най-дейните потребители на Центъра се награждават. Организират се изложби на картини и предмети, изработени от самите потребители както и екскурзии извън Добрич

Реализирани участия в обучение на персонала:

През 2012 г. – „Програма за обучение на специалисти, предоставящи услуги на лица с увреждания. Драматизация, арт-терапия, кукло-терапия, игро-терапия, трудотерапия“. Управителя на ДЦВХПУ има реализирано участие в обучения – “Подобряване на услугите за рисковите групи в България“; “Преминаване от институционална към алтернативна грижа извън институциите за деца и възрастни – европейски опит и добри практики (2012 – Унгария, Австрия)“.

При посещението ни в ЦПЗ всички специалисти бяха ангажирани с потребители на социалната услуга според изготвените графици. На членовете на основния екип на ЗМО направи впечатление: добрата организация при провеждане на различните форми на терапии и занимания и числеността на присъстващите и включените в дейностите за подкрепа потребители; чистотата на помещенията, спонтанното и непринудено поведение от потребителите на социалната услуга, които изразиха удовлетвореност от персонала и ползваните услуги в ДЦВХПУ.

“Домашен социален патронаж“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, кв.“Лозята“, ул.”Първи път” № 2;
- ✓ **Целева група:** Възрастни хора и хора с увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 350; заети – 341 незаети – 9; чакащи – 37;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 40, от които директор- 1; социални работници- 2; инженер-технолог ХВП -1; калкулант -1; домакин -1; снабдител -1; снабдител- 1; касиер- 3; разносвачи на храна- 9; санитарни- 9; главен готвач-1; готвач- 4; помощник-готвачи-1; работник-кухня; шофьор- 5; други- 2;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

“Домашен социален патронаж“ функционира на територията на община Добрич – град от 1973 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Добрич - град. „Домашен социален патронаж“ гр. Добрич е в непосредствена близост до градския парк „Св. Георги“ и е позициониран в сградата на „Дом за стари хора“ гр. Добрич, с оглед – използването на материалната и техническа база на специализираната институцията за приготвянето на храната. Сградата, в която се помещава ДСП е общинска собственост. В сградата е осигурена архитектурна достъпност за лица с увреждания. В кухненския блок е осигурено и необходимото обзавеждане и оборудване, съобразено с дейността на услугата, с прилежащи сервизни помещения и инвентар. ДСП разполага със собствен специализиран транспорт от 4 броя автомобили-микробуси за експедиране на готовата продукция по домовете на потребителите. Основната цел на „Домашен социален патронаж“ гр. Добрич е реализирането на обществен ангажимент към възрастните хора и хората с увреждания, като ги подпомогне в тяхната естествена семейна среда, чрез пакета от услуги, които предоставя, а именно:

- доставяне на храна - ежедневно се предлага топла и диетична храна съобразена с изискванията за рационално хранене на хората от третата възраст;
- поддържане на личната хигиена и хигиена в жилищните помещения, обитавани от ползвателя;
- помощ в общуването и поддържане на социални контакти;
- взаимодействие със здравни, социални и други институции;
- подпомагане и разширяване възможностите на потребителите на социални услуги да водят самостоятелен начин на живот;
- организиране на културни мероприятия.

Храната се доставя до домовете на потребителите със специализиран транспорт на ДСП - 4 микробуса. „Домашен социален патронаж“ гр. Добрич предлага и услуги от служители на звено “Санитари” в дома на потребителите, където лицата се подпомагат при поддържане на личната им хигиена и хигиена на жилищните помещения. ДСП подпомага потребителите си при организиране на свободното им време, оказва помощ при общуването и поддържане на социални и лични контакти, което е предпоставка за успешното социално включване. Екипа, предоставящ социални услуги в ДСП извършва планиране и организиране на културни, спортни и други дейности, като потребителите се насърчават да участват в тях. За целта в ДСП работят двама социални работници, които на база изготвен и приет от общото събрание на потребителите “План за социална работа“ организират през годината различни културни и развлекателни мероприятия. Същите оказват при необходимост и съдействие на потребителите пред здравни, социални и други институции.

„Домашен социален патронаж“ гр. Добрич предоставя храна на своите потребители, която е съобразена със здравния им статус и при необходимост от спазване на хранително-диетичен режим се приготвя и предлага храна по диети № 9 – за лица със захарен диабет; диета № 10 - за лица със сърдечно-съдови заболявания, и (обща) диета № 15.

☞ Услуги, предоставяни по проекти и програми:

„Център за обществена подкрепа“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. „Дружба“ 3 № 57, ет. 1;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск на възрастта между 0 и 18 години и техните семейства; деца с увреждане или в риск да развият такова и техните семейства; деца с изоставяне в една или в няколко области на развитие – познавателна,

двигателна, речева, социална и/или емоционална и техните семейства; деца, настанени в приемни семейства

✓ **Капацитет:** 30; заети – 30; незаети – 0; чакащи – 1;

✓ **Вид финансиране:** Проектна дейност;

✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 10, от които директор- 1; социални работници- 4; психолози- 1; педагози- 2; логопед и психолог ангажирани на граждански договор

✓ **Доставчик на услугата:** Фондация “Ръка за помощ” гр. Добрич

„Център за обществена подкрепа“, управляван от фондация «Ръка за помощ» гр. Добрич, е част от Комплекс за социални услуги за деца. ЦОП се намира на първия етаж от сградата на вече закрития ДДЛРГ „Дъга” гр. Добрич – южно крило. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Сградата, където функционира ЦОП е собственост на общ. Добрич – град. Услугата се предоставя в помещения, предоставени на Фондацията за безвъзмездно ползване с решение № 4-13 от 30.01.2008 г. на Общински съвет гр. Добрич. Помещенията са разположени на площ от 162 кв.м., като материалната база е ремонтирана и обзаведена с финансови средства на Фондацията. Всички помещения са обзаведени според предназначението им и са създадени безопасни условия и удобства за ползвателите на социалната услуга. Социалните услуги се предоставят в специално обособено пространство, разпределено както следва: зала за Монтесори-терапия, зала за работа с деца и обособен кът за игри, офис, кухненско помещение, обособен кът за провеждане на логопедични занимания и санитарен възел. Залата за Монтесори-терапия е предназначена за групови и индивидуални занимания с деца, психологическа подкрепа на деца и семейства, както и консултации, осъществявани от екипа на Фондацията, чрез реализираните дейности в ЦОП; залата е оборудвана с компютърна конфигурация и телефон; материали за Монтесори-терапия, други дидактични материали, детски играчки, и други пособия, необходими за реализиране на дейността в ЦОП. За разширяване на достъпа и обхвата до социални услуги на бенефициентите на ЦОП, Фондация „Ръка за помощ” осигурява мобилност на услугата, чрез наличен специализиран транспорт – микробус „Фолксваген” 8+1 места.

В „Център за обществена подкрепа“, управляван от фондация “Ръка за помощ” към настоящия момент се реализират дейности по два проекта: проект “Социална подкрепа в ромски общности”, финансиран от „Международна служба за осиновяване” при Министерството на външните работи и европейските въпроси на Франция. Реализираните дейности по проекта се изразяват в оказване на социална подкрепа от екип специалисти, който работи с деца и семейства от ромски общности, с цел предотвратяване на рискове, водещи до изоставяне на дете в институция, основаващ се на ранно идентифициране и индивидуален подход към отделните случаи. Реализират се групови занимания за работа с 10 до 15 деца от рискови, предимно ромски семейства, на възраст от 4 до 12 години и деца от Центровете за настаняване от семеен тип. Целта на групата за ранно развитие е да се формират основни личностни, образователни и социални умения, което ще доведе до прекъсване цикъла на бедност и социална изолация. По проекта са предвидени и консултации за подкрепа на родителите на децата за формиране на умения за отговорно родителско поведение. Проектът е стартирал в началото на месец юли 2012 г. и е с продължителност една година. Вторият проект, по който фондация „Ръка за помощ” реализира дейности е „Помогни ми, за да го направя сам!”, финансиран от Фонд „Социална закрила”, към Министерство на труда и социалната политика. Специфичната цел на Проекта при реализиране на дейностите по оказване на социална подкрепа, консултиране и подпомагане от Екипа специалисти е успешното интегриране в обществото на 20 деца със специални нужди на възраст от 3 до 6 години, чрез въвеждане на услугата „Ранна интервенция”, която ще осигури подкрепа на техните родители и развитие на адаптивните възможности и индивидуални способности на децата. В услугата се прилага семейно ориентирания подход, като дейностите са базирани в дома на семейството и в Групи за Монтесори

терапия, които са разкрити към „Центъра за обществена подкрепа”, управляван от Фондацията. Продължителността на Проекта е от месец май 2012 до месец декември 2012 година.

За прилагане на практика услугата „Ранна интервенция”, чрез методите на Монтесори-терапията, като иновативни и алтернативни модели за предоставяне на социални услуги за деца със специални потребности от област Добрич, фондация „Ръка за помощ” активно взаимодейства и черпи опит, знания и умения от Екипа на Фондация „КАРИН ДОМ” гр. Варна. Фондация „Ръка за помощ” си взаимодейства и с други институции при реализиране на процесите на управление и предоставяне на социални услуги за деца в ЦОП: Община град Добрич; дирекция “Социално подпомагане” гр. Добрич; общопрактикуващи лекари/педиатри и други медицински специалисти и лечебни заведения, училища и детски градини на територията на град Добрич.

Фондацията е реализирала и продължава да реализира дарителски кампании и акции в подкрепа на целевите групи, с които работи. В част от кампаниите са участвали младежи-доброволци към организацията. Фондацията работи и по създаване на доброволческа мрежа в училищата на територията на гр. Добрич, чрез:

- мобилизиране на децата и младежите от общността за предоставяне на социални услуги, с цел преодоляване на социалната изолация на деца от специализирани институции в Област Добрич;
- популяризиране на доброволчеството сред учениците в гр. Добрич, като средство за предоставяне на различни видове услуги в общността.

Фондация “Ръка за помощ” прилага на практика иновативни и алтернативни модели за предоставяне на социални услуги за деца със специални потребности, а именно услугата „Ранна интервенция”, чрез методите на Монтесори-терапията, като се осигурява комплексна подкрепа от мултидисциплинарен екип от специалисти във възможно най-ранен етап от развитието на детето.

В резултат от предоставяне на социални услуги, чрез реализирането на двата си проекта “Социална подкрепа в ромски общности” и „Помогни ми, за да го направя сам!”, екипа на Фондацията допринася за изпълнение на приоритетно направление 1 в “Областната стратегия за развитие на социалните услуги” (2011-2015) в Област Добрич, а именно: „Развитие на услуги в общността за превенция на деца и семейства в риск, преодоляване на социалното изключване и изолация”, и в частност специфична цел 1.3: „Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания”.

Основния екип на ЗМО констатира изключителна ангажираност на персонала, който в момента на посещението в ЦОП работи с 10 деца от ромската общност в гр. Добрич, и четири деца със специални потребности. Децата от ромската общност се подпомагат при усвояване на българския книжовен език; представяне на предмети и явления от заобикалящия свят; поддържане на активни социални контакти, възпитаване на взаимопомощ и пр. Отчитат се постигнати много добри резултати по отношение на правилно и активно говорене на български език от децата, потребители на услугата в ЦОП, по проект “Социална подкрепа в ромски общности”. Наблюдава се спокойна атмосфера, която допринася за формиране на чувство за сигурност у децата. Реализираните дейности в ЦОП допринасят в пълна степен за формиране на основни личностни, образователни и социални умения на децата със специални нужди, както и децата от ромската общност.

☛ През 2012 година в Община Добрич по програми финансирани от различни източници са предлагани и следните социалните услуги:

- **Личен асистент НП „АХУ”** - 24 лица, обслужващи 19 лица и деца с увреждания;
- **Социален асистент** - 6 лица,
- **Домашен помощник** - 34 лица,

Проект „Подкрепа за достоен живот” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”: Проектта се финансира по Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, като на територията на общ. Добрич-град социалната услуга се предоставя от 66 лични асистента.;

Реализиране на дейностите по **Проект ”И аз имам семейство”** по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007 – 2013 г., схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.2.11 - подкрепа и развитие на приемното родителство – схема „Приеми ме”;

„Обществена трапезария” – Добрич: През 2012 г. „Обществена трапезария“ при общ. Добрич продължава да се реализира, като ползватели на социалната услуга са 112 лица.

ОБЩИНА КРУШАРИ

☛ Специализирани институции:

Дом за деца с умствена изостаналост „Св.Николай Чудотворец” с.Крушари

- ✓ **Адрес:** с. Крушари, ул. „Георги Димитров“ № 46;
- ✓ **Целева група:** Деца с умствена изостаналост и множествени увреждания от 7 - 18/20 год. възраст
- ✓ **Капацитет:** 100; заети – 94; незаети – 6; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** общо 68 души, от които директор- 1; социални работници- 3; психолози- 1; рехабилитатир 1; среден медицински персонал- 7 (един, от които на граждански договор); възпитатели- 10; логопедии- 1; трудотерапевт- 2; детегледачи- 10; хигиенисти- 20; административен и обслужващ персонал- 12. Временно ангажирани сътрудници- детгледачи- 3; болногледачи- 1; ерготерапевт- 1, педиатър- 1, консултанти от фондация «Лумос»- 4 ;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.

Домът за деца с умствена изостаналост „Св.Николай Чудотворец” с. Крушари е специализирана институция за предоставяне на комплекс от социални услуги, свързани с обучението, рехабилитацията, социалното, психологическото, трудово- терапевтично и логопедично консултиране на деца с умствена изостаналост и множествени увреждания. ДДУИ е разкрит през 1958 г., като настанените в Дома деца са от различни населени места на страната, като най-голям е броят на децата от Североизточна България. Поради липса на алтернативни социални услуги в общността от резидентен тип, в ДДУИ с. Крушари продължават да се обгрижват 47 лица с умствена изостаналост.

Собственик на сградния фонд е Община Крушари и с Удостоверение № 30 от 13.09.2004 г. Дом за деца с умствена изостаналост „Св. Николай Чудотворец“ е въведен в експлоатация. ДДУИ се състои от две сгради и една прилежаща складова база. В новата сграда на първия етаж са разположени пет спални помещения за подвижните деца. В две от помещенията е обособен кът за лични вещи, телевизор и радиокасетофони на настанени деца с умерена степен на олигофрения. На втория етаж са настанени предимно лежащи деца или трудно подвижни. Там спалните помещения са пет, а кътовете за лични вещи са в детски шкафчета в коридора. Групата разполага с модерен физкултурен салон, построен и оборудван от жителите на гр. Хартълпул – Англия. На етажа се намира зала за масаж и кабинет на специалиста. По график

логопеди, психолози и педагози осъществяват индивидуални занимания с децата с увреждания. На етажа има две сервизни помещения и баня; дрешник; медицински кабинет и фоайе с изложбена стена. На втория етаж има тераса, с излаз към външен асансьор, който свързва етажа с детската площадка. Втората сграда е предназначена за лежащи деца. В нея са настанени 41 тежко болни деца с множествени увреждания, които са на различна възраст, и изцяло са зависими от чужда помощ. Обгрижването се извършва на място или в новообзаведените кабинет за корекционна дейност и зала за рехабилитация. В обекта има две бани и две сервизни помещения. Сградата е свързана с пералното помещение и голямата сграда, посредством рампа за придвижване на деца в инвалидни колички. В приземния етаж е кухненския блок който е основно ремонтиран и оборудван през 2009 г. В миялното помещение е разположена нова миялна машина, кухнята е снабдена с две печки и две фурни, разполага още с професионален хладилник, два фризера и четири хладилни шкафа. В три складови помещения се съхраняват хранителните продукти. В двора на Дома има отделено перално помещение, което е построено с дарение на Посолството на Испания. Отделението разполага с шест автоматични перални, една сушилня и една центрофуга. Домът разполага с три микробуса, които са дарение. Два от тях са адаптирани с рампа и три инвалидни колички за превоз на деца с увреждания. С помощта на «Женски либерален съюз» в институцията е извършена подмяна на старите с нови PVC врати. Детската площадка също е изцяло обновена.

ДДУИ има сключен договор от шест години с ПУ “Петър Берон“ гр. Добрич, като специалисти от Помощното училище извършват изнесено обучение за 33 деца с увреждания, които са ученици от I до VI клас. Всяка година медикопедагогическа комисия към РИ на МОМН, обследва децата от ДДУИ и насочват част от тях към Помощно училище. Две деца с увреждания посещават СОУ “Христо Смирненски“ с. Крушари, които през учебната 2012/13 г., се обучават в XI клас. Децата успешно усвояват учебния материал и успехът им е добър. Едно дете, посещавало ЦДГ с. Крушари, през учебната 2012/13 г. е първокласник в СОУ “Христо Смирненски“ с. Крушари. По индивидуална програма на МТСП се обучават 40 от настанените деца. По проект “Детство за всички, до края на 2011 г. е осъществен преглед и анализ на съществуващите оценки и индивидуален план за действие и грижа, включително и оценка на обективното състояние на всяко едно от децата с увреждания от ДДУИ с. Крушари, като за всяко оценено дете/ младеж са препоръчани резидентни и съпътстващи услуги. Изследвани са желанията и възможностите на семействата да поддържат контакт с детето си. Служители от Дома са преминали обучителен курс от фондация „Лумос“ – на тема „Интензивно общуване, хранене и приемане на течности“, „Ерготерапия в заведенията за деца“, за повишаване на квалификацията и придобиване на нови знания и умения за работа с децата. В ДДУИ „Св.Николай Чудотворец“ с. Крушари е въведен и се работи по метода на Кат Ървин от месец септември 2010 година. Метода е интерактивен, при което водещият е детето/лицето, като се повтарят неговите движения и звуци, за да се осъществи постепенно контакт и създаване на връзка. Работата по този метод допринася за подобряване качеството на грижа за децата и младежите в СИ. От месец юли 2011 г. в институцията се работи и по друг метод - ерготерапия. Ерготерапията е начин за лечение на хора с физически и умствени заболявания, с цел постигане на максимално възможната самостоятелност и независимост на лицата с увреждания и отклонения в психо-физическото развитие, адаптирането им към изискванията на средата и интегриране в обществото.

Директорът на специализираната институция, макар и отскоро на този пост, познава децата с техните особености и потребности. От проблемите, които идентифицира като такива, може да се направи извод, че е налице стремеж към търсене на възможности с цел повишаване на качеството на медицинското обслужване и грижа за децата и лицата, настанени в институцията. Проблемите, които директорът посочи са свързани с намаления бюджет и липсата на специалисти.

Дом за стари хора „Св. Петка”

- ✓ **Адрес:** с. Добрин, община Крушари, ул. „Седма” № 8
- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст - мъже и жени
- ✓ **Капацитет:** 25; заети – 24; незаети – 1; чакащи – 7;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 12, от които директор- 1; социални работници- 1; среден медицински персонал- 2; други- 8.
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.

Дом за стари хора „Света Петка” с. Добрин е разкрит със Заповед № РД-01-443/07.10.2005 г. на Изпълнителния директор на АСП. Специализираната институция се помещава в двуетажна масивна сграда с мазе, застроена площ от 410 кв.м. и пристроена към нея сграда със застроена площ от 260 кв.м., където са разположени столова, кухненски блок и складове за хранителни продукти. Битовите условия за потребителите са добри. Стаите за потребителите са с по 2 единични легла, и са обзаведени с нощни шкафчета и гардероби за дрехи. Всяка стая е със самостоятелен санитарен възел и баня. В ДСХ с. Добрин има обособена дневна за почивка и тихи игри, обзаведена с телевизор, диван, маса и столове. В ДСХ има също медицински кабинет с манипулационна, спешен шкаф, апарат за измерване на кръвно налягане. ДСХ разполага със собствен транспорт – лек автомобил „Фолксваген Пасат“ 4+1 места, и лек автомобил „УАЗ“ с висока проходимост. Сградата е собственост на общ. Крушари. Същата се отоплява локално, с парно на дизелово гориво. За по-лесното преодоляване на архитектурни препятствия от потребителите са поставени допълнителни парапети. Няма наличие на системи за повикване. Извършен е текущ ремонт на дома през 2009 г., като са освежени всички спални помещения и коридори. Закупени са и са поставени вентилатори към всеки санитарен възел. През 2011 година е монтирана беседка. Финансирането на извършените ремонти е от бюджета на институцията и община Крушари. На първия етаж има теч и служител от Дома информира, че не може да бъде открита причината за него.

Дейностите за подкрепа, които предлага СУ са насочени към създаването на условия за социални контакти и възможности възрастните хора да се чувстват неразделна част от обществото, подкрепа за напуснали активния живот хора да преодолеят психологическата бариера, която ги кара да се чувстват ненужни и да им се осигури условия за взаимопомощ. Специалистите, работещи с възрастните хора трябва да познават потребностите им, промените в здравословното им състояние, рисковите фактори, свързани с тях, процеса на остаряване, специфичната им роля в обществото, както и възможности за социалното им включване. В Дома е въведена програма за квалификация на персонала, чрез регулярни вътрешни обучения по запознаване с изискванията на нормативната база, касаещи предоставяне на социални услуги в специализираната институция, разработени са графици за санитарни и хигиенни норми и основни задължения на служителите. Провеждат се работни посещения в други специализирани институции, с цел въвеждане на добри практики по предоставяне на социални услуги. Медицинският персонал изнася лекции по предварително изготвен план, съобразен със заболяванията на възрастните хора. Домът за стари хора си взаимодейства с общинска администрация, социални, здравни и културни институции.

⇒ Социални услуги в общността:

„Дневен център за деца с увреждания”

- ✓ **Адрес:** с. Крушари, област Добрич, ул. „Девети септември“ № 5;
- ✓ **Целева група:** Деца с увреждания от 7 до 18/20 год. възраст;
- ✓ **Капацитет:** 20; заети – 27; незаети – 0; чакащи – 0;

- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 8, от които директор- 1; социални работници- 1; психолози- 1; висш медицински персонал- 1; педагогически персонал- 2; други- 2.
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.

Дневният център е създаден по Проект на община Крушари, съгласно Договор за безвъзмездна финансова помощ по програма ФАР. Разположен е в централната част на с. Крушари в непосредствена близост до общинска администрация, поща и автогара. Има изградена асансьорна платформа за улеснен достъп на лица и деца с увреждания до ДЦДУ. От 01.06.2009 г. е делегирана държавна дейност със заповед № РД-476/27.04.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. ДЦДУ е разположен в централната част на село Крушари, в непосредствена близост до Общинска администрация при общ. Крушари, поща и автогара. Позициониран е на втория етаж на сграда, която е частна общинска собственост. Общата площ за Дневния център, заедно със стълбищната площадка е 368,55 кв.м. Кабинетите и залите на ДЦДУ са снабдени с необходимото обзавеждане, нагледни, дидактични, учебни и технически материали, които се обогатяват и разнообразяват непрекъснато. Обособени са стая за екипни срещи, кабинет за индивидуална работа, две занимални, кабинет по трудотерапия/бюфет, физкултурен салон с кът за рехабилитация, здравен кабинет, три санитарни помещения за децата и персонала. Има осигурени инвалидна и детска колички за подпомагане придвижването и обслужването на децата с увреждания. Отоплението се осигурява с помощта на локално парно на твърдо гориво. За улеснен достъп на децата с увреждания има изградена асансьорна платформа.

Материалната база, обзавеждането и оборудването се поддържат в добро състояние, като са съобразени със специфичните нужди на децата с увреждания. Санитарните и хигиенни условия, отоплението, осветлението, снабдяването с вода и вентилацията на помещенията са съобразени със санитарните норми и изискванията за безопасност. Дневният център разполага със собствен специализиран транспорт – микробус марка “Форд“ с 8+1 места, с които децата с увреждания се транспортират от ДДУИ с. Крушари до Дневния център и обратно - всеки делничен ден. В Дневния център, учители от Помощно училище „Д-р Петър Берон“ гр. Добрич водят изнесено обучение. Освен програмата на ПУ, при работата с децата се използва програмата за корекционно – компенсаторно въздействие на МТСП. Работи се за повишаване уменията и сръчността на децата, когнитивното развитие, усъвършенстване на моториката, разширяване на социалните контакти. В груповата и индивидуална работа с децата намират своето място изобразителната и музикална дейност, подвижните игри и физически занимания, слушането и прожекцията на приказки, сюжетно-ролевите игри; трудотерапия, която включва: работа в кухнята, почистване на прах, почистване на помещенията с прахосмукачка, влажно почистване, грижа за цветята. Децата разширяват уменията си да полагат грижа за себе си: обличане-събличане, откопчаване-закопчаване, обуване-събуване, пране, гладене, сгъване на дрехи, измиване и избърсване, поддържане на личната хигиена. Своето място в работата с децата са намерили дидактичните, сензорни, конструктивни игри и игрите за развитие на речта, които са неделима част от ежедневните дейности. В резултат на предприетите мерки за социално включване, едно от децата посещава Целодневна детска градина с. Крушари, а други две деца се обучават в общообразователно училище СОУ „Хр. Смирненски“ с. Крушари. На децата е осигурена възможност за осъществяване на свободни социални контакти, чрез игри и разходки на открито, посещения на обществени заведения, съвместни мероприятия с различни институции на територията на общината, екскурзии, пикници сред природата. Реализираните дейности за подкрепа, които се предлагат в Дневния център допринасят за интегриране в общността и за социално включване на всички потребители ползващи тази социална услуга.

При реализираното посещение на основния екип на ЗМО, Директорът на ДЦДУ с. Крушари сподели за липса на специалист - рехабилитатор в СУ. Отдалечеността на населеното място от областния център гр. Добрич, както и ниското заплащане са основни причини за дефицита на квалифициран персонал в СУ.

„Домашен социален патронаж“

- ✓ **Адрес:** с. Крушари, ул. „Девети септември“ № 3 – А;
- ✓ **Целева група:** Лица в пенсионна възраст, лица и деца с увреждания, удостоверени с ЕР на ТЕЛЖ; деца – сираци;
- ✓ **Капацитет:** 100; заети – 56; незаети – 44; чакащи – 0
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Шофьор – домакин -1; Готвач -1; Работник кухня -1;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.

Домашният социален патронаж е разкрит с решение № 5/57 от 04.09.2002г. на Общински съвет - Крушари. През месец март 2006 г. община Крушари е внесла в Социално-инвестиционния фонд към МТСП проектна документация за финансиране на основен ремонт на сграда, общинска собственост (акт за собственост № 3/ 01.04.1998 г.) за разкриване на „Домашен социален патронаж“. Проектът е реализиран и сградата е изцяло обновена за разкриване на социалната услуга ДСП. Същият е разположен в общинския център – с. Крушари, в непосредствена близост до общинска администрация, поща и автогара. Разполага с кухненски блок, складови и сервизни помещения и столова. Общата застроена площ на ДСП е 570 кв.м. ДСП-Крушари е обзаведен с необходимото оборудване за осъществяване на дейността си. ДСП разполага със собствен специализиран транспорт – Ситроен – Берлинго, с който се прави разнос на готовата продукция до домовете на потребителите. Патронажа доставя храна на бенефициенти от селата Крушари, Северци, Лозенец, Телериг, Коритен, Северняк, Абрит, Загорци, Александрия, Земенци. Потребителите получават ежедневно (всеки работен ден) супа, основно ястие и хляб. ДСП общ. Крушари си взаимодейства с дирекция „Социално подпомагане“ гр. Добрич, лични лекари и др. Община Крушари е с тенденции да разшири дейностите си в сферата на патронажната дейност, като освен разнос на храна се предвижда да се извършва и хигиенизиране по домовете на потребителите.

При посещението на Звеното храната беше приготвена и разнесена по предназначение. Помещенията в кухнята са чисти.

☞ Услуги, предоставяни по проекти и програми:

- **Проект „Център за социални услуги в семейна среда“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“:** На територията на община Крушари се реализира проект „Център за социални услуги в семейна среда“ по ОП „РЧР“, дейност „Домашен помощник“. По проекта се обгрижват 30 потребителя от населените места на територията на община Крушари от 15 домашни помощника;

- **Проект „Подкрепа за достоен живот“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“:** Проекта се финансира по Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, като на територията на общ. Крушари в с. Лозенец, с. Северци, с. Крушари, с. Северняк и с. Ефрейтор Бакалово се обгрижват 9 потребителя на социалната услуга от 9 лични асистента.;

- **„Обществена трапезария” – Крушари:** През 2012 г. обществената трапезария при общ. Крушари продължава да се реализира в 13 населените места на територията на Общината, като ползватели на социалната услуга са 40 лица.

ОБЩИНА БАЛЧИК

⇒ Социални услуги в общността:

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Балчик, ул. „Генерал Попов“ № 24
- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст, лица с намалена работоспособност, самотно живеещи лица;
- ✓ **Капацитет:** 100; заети – 100; незаети – 0; чакащи – 29;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 18, от които управител -1; социални работници -1; среден медицински персонал- 2; други- 14;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Балчик.

Социалната услугата е предоставена за управление на община Балчик от 1974 год. Към настоящия момент се управлява от Дирекция „Местни данъци и такси, хуманитарни и стопански дейности” при Община Балчик. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Балчик. Поради пропадане и запалване на сградата, където се е помещавал „Домашен социален патронаж“, същият е преместен в кухненския блок на МБАЛ гр. Балчик, като използва малко помещение, което не отговаря на изискванията на HASPP системата. ДСП приготвя и храната за лица в „Обществената трапезария“. Работното време на ДСП е от 08,00 ч. до 16,30 ч. Оборудването, което се използва е остаряло, но в момента Община Балчик е предприела мерки за преместване на ДСП в самостоятелна сграда, която ще бъде с ново оборудване за извършване на дейността. Транспортирането на готовата продукция и разноса на храна се извършва от един специализиран автомобил - Пежо „Бипър“. Домашен социален патронаж се осъществява само в рамките на гр. Балчик, но има потребност от услугата и в малките населени места в Общината.

⇒ Услуги, предоставяни по проекти и програми:

- Социалната услугата **„Домашен помощник”** и **„Социален асистент”** в община Балчик се предоставя по проект **„Протегни ръка за помощ”** и се финансира по Оперативната програма **„Развитие на човешките ресурси”**. Осигурена е трудова заетост на 25 лица като **„Домашен помощник”**, които обслужват 50 потребителя; 5 лица са назначени като **„Социални асистенти”**, които обслужват 10 потребителя, живущи на територията на община Балчик

- Проект **„Подкрепа за достоен живот”** по Оперативна програма **„Развитие на човешките ресурси”**: Проектът се финансира по Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, като на територията на общ.Балчик се обгрижват 23 потребителя на социалната услуга от 23 лични асистента.;

- **„Обществена трапезария”** е с капацитет и заетост 72 лица от град Балчик, които ползват тази социалната услуга. Дейностите са насочени към задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си я осигуряват сами. Целевата група е: лица и семейства, на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за

прилагане на Закона за социалното подпомагане, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотноживеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии, скитници и бездомни лица.

- Реализиране на дейности по **Проект "И аз имам семейство"** по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007 – 2013 г., схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.2.11 - подкрепа и развитие на приемното родителство – схема „Приеми ме”.

ОБЩИНА ДОБРИЧКА

На територията на Общината основен доставчик на социални услуги е община Добричка. Наблюдават се трудности при предоставянето на социалните услуги в Община Добричка, породени от отдалечеността на населените места едно от друго на територията на Общината, както и от липсата на административен център, което допълнително затруднява достъпа на лица от различни рискови групи до функциониращите социални услуги и подкрепящи услуги, предоставяни в свързаните сектори.

⇒ Специализирани институции за деца:

Дом за деца лишени от родителска грижа „Добруджанче” от 3 до 6 год.възраст в с.Овчарово

От началото на настоящата година капацитета на социалното заведение е намален от 30 на 15 места, съгласно заповед на Изпълнителния директор на АСП № РД-01-23 от 04.01.2012 г. Към настоящия момент в ДДЛРГ „Добруджанче” няма настанени деца. Предприети са действия от страна на директора на Регионална дирекция за социално подпомагане гр. Добрич за закриването на специализираната институция

⇒ Специализирани институции за възрастни:

Дом за възрастни хора с деменция

- ✓ **Адрес:** с. Опанец, общ. Добричка, ул. „Първа“ № 4;
- ✓ **Целева група:** Възрастни хора с диагноза „деменция” и „болест на Алцхаймер”;
- ✓ **Капацитет:** 50; заети – 50; незаети – 0; чакащи – няма данни;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 28 ½, от които Директор -1; Социални работници -1; Среден медицински персонал- 5 други 21 ½ ; **Извънщатни:** Санитар по ПМС 66 -2; Бръснаро-фризьор -1; Психиатър - 1;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добричка.

“Дом за възрастни хора с деменция“ в с. Опанец е открит със Заповед № 4758/ 22.09.1978 г. на МНЗ. ДВХД с. Опанец отстои на 12 км. от Областния център гр. Добрич. Специализираната институция е разположена в центъра на село Опанец, на главната улица на селището, в непосредствена близост до Кметство с. Опанец и автобусна спирка. Има и транспортни връзки, чрез ЖП транспорт на 3 км. от Дома. Персоналът на Дома осигурява следните услуги на потребителите: рационално и пълноценно хранене; медицинско обслужване - профилактика и лечение; съдействие за получаване на специализирана медицинска помощ; поддържане на личната хигиена и хигиена в помещенията обитавани от потребителите; пране на дрехи; изкърпване; гладене; бръснаро-фризьорска услуга; съдействие за снабдяване с необходимите помощни средства; помощ в общуването и поддържането на социални контакти в дома и с близките;

закупуване на лични вещи и др. За осъществяване на дейностите по предоставяне на социалната услуги, специализираната институция разполага с 3 основни сгради. Двете от тях са новопостроени модерни сгради изградени по проект "Социални инвестиции и насърчаване на заетостта" на СИФ със съдействието на Световната банка, под егидата на МТСП, построени през 2006 г. и 2009 г. Третата сграда е административна и не е ново строителство. Обща площ на терена и сградите - 7 700 кв. м.; Застроена площ - 1300,10 кв.м.; Разгърнатата застроена площ- 1786,30 кв. м.

- **Нова сграда А1** - в експлоатация от 2007 г.- общо 23 помещения: 6 спални помещения, всяко с отделен санитарен възел; кухненски блок (топла кухня - 1 бр., подготвителна - 1 бр., умивалня - 1 бр., складове - 2 бр., стая за почивка - 1 бр., съблекалня - 2 бр., санитарен възел - 1 бр.); котелно помещение (работен възел - 1 бр., стая за почивка - 1 бр., съблекалня - 1 бр., санитарен възел - 1 бр., складове - 2бр.); работилница - 1 бр., трупохранилище, с хладилна камера - 1 бр.;

- **Нова сграда А2** - в експлоатация от 2009 г.- общо 21 помещения: 11 спални помещения, всяко с отделен санитарен възел, стая за персонала - 1 бр., съблекалня 2 - бр., приемна за посещения и занимателна - 1 бр., медицински кабинет - 1 бр., рехабилитационна - 1 бр., изолатор - 1 бр., перално стопанство - 3 бр.;

- **Стара сграда 1 (бивше училище)** - 7 помещения, санитарни възли - 2 бр., вещеве складове - 2 бр.;

- **Стара сграда 2** - административна част, състояща се от 4 стаи и 1 санитарен възел.

ДВХД с. Опанец е обграден със зелени площи, залесени терени от дървесни и овощни видове, цветни алеи, алеи за разходка и почивка. Обща площ – 6 390 кв. м., с поддържана паркова градина. Спалните помещения са обзаведени с легла, нощни шкафчета, гардероби, табуретки, холови масички и телевизори. Помощните и сервизни помещения, кухненския блок, работилницата, трапезарията и приемната са обзаведени, съобразно предназначението и реализираните в тях дейности. ДВХД разполага с кухненско оборудване и посуда, трупохранилище с хладилна камера, налична е и система за повикване. Отоплението е осигурено, чрез локално парно с 2 котела на промишлен газъол. Сградите са публична общинска собственост.

ДВХД с. Опанец има налично специализирано транспортно средство – „УАЗ” - 1995г., с режим за превоз на болни лица.

При осъществяване на дейностите за подкрепа и реализиране на мерките за социално включване на потребителите, ДВХД с. Опанец си взаимодейства с общинска администрация, социални, здравни и културни институции. Формирана е група от потребители, с които редовно се реализират посещения на театър, балет, концерти. Постигнато е добро сътрудничество между ДВХД с. Опанец и ДТ „Йордан Йовков” гр. Добрич, като за посещения от потребители на ДВХД на театрални постановки и концерти, се ползват отстъпки в цените на билетите. Стимулират се близките за вземането на потребителите в домашен отпуск, както и честване на национални, религиозни и лични празници в семейна среда, което благоприятства поддържане на емоционалните връзки с близки и роднини. Организируют се и се правят разходки в градския парк на град Добрич. ДВХД с. Опанец се посещава от детски групи и фолклорни певчески състави, които изнасят концерти по случай честване на различни празници. Потребителите на Дома имат осигурен достъп до телефон, телевизия, радио, интернет, вестници, списания и др.

ДВХД с. Опанец осъществява обмен на информация и сътрудничество с Фондация „Състрадание Алцхаймер България” гр. Варна, която реализира дейности насочени към популяризиране в обществото на проблемите на болните от Алцхаймер, както и осигуряване на подкрепа и съпричастност към тези лица; предоставя информация за най-новите открития в областта на лечението, рехабилитацията и обгрижването на лица с ментални увреждания. Служители на ДВХД с. Опанец са включени в обучителна програма за придобиване на знания и техники, при които потребителите са поставени в позицията на равноправни партньори при планиране, разработване и оценка на грижите,

предлагани от персонала, което благоприятства адекватното и ефективно задоволяване на техните нужди. Обучението е под ръководството на д-р Арлийн Астел и д-р Маги Елис от Университета по психология „Св. Андрус” в Шотландия. Първият етап е проведен в гр. Разград, с практика в ДВХД гр. Разград. Ръководството на Дома е осъществило работни срещи и инициативи с Гражданско сдружение „Алцхаймер България” гр. София, член на „Алцхаймер Европа” и Конфедерация „Защита на здравето” по отношение на социално-икономическите права на болните от Алцхаймер и деменция, и техните семейства.

☛ **Социални услуги в общността за деца и възрастни в общ. Добричка:**

С мотивирано решение № 272 и 273 от 27.09.2012 г. на Добрички общински съвет се откриват, считано от 01.10.2012 г. следните социалните услуги в общността: „Център за обществена подкрепа” и „Социален асистент”, които са финансирани от общинския бюджет. Услугата „Социален асистент”, ще се предоставя на територията на населени места от община Добричка от 15 социални асистента, които ще обслужват 30 потребителя – лица/деца с трайни увреждания, тежко болни самотни хора със затруднено самообслужване и други. Социалната услуга „Център за обществена подкрепа” е с капацитет 30 потребителя – деца от 7 до 18 год.възраст и семейства от уязвими групи в общ. Добричка. Офисът на „Центъра за обществена подкрепа” е позициониран в сградата на община Добричка, като персонал от 6 лица ще работи на мобилен принцип, като ще се обслужват потребители – деца и семейства в риск от всички населени места в Общината. Към настоящия момент е обявен конкурс за подбор на персонал в новоразкритите социални услуги, които на практика все още не реализират дейностите си.

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, община Добричка, област Добрич, ул. „Независимост” № 20;
- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст, лица с намалена работоспособност, самотно живеещи лица;
- ✓ **Капацитет:** 500; заети – 500; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 31, от които социални работници -2; други-28
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добричка.

Социалната услуга в общността „Домашен социален патронаж” функционира на територията на община Добричка от 1990 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е предоставен. С оглед по-добрия достъп на потребителите до услугата ДСП, позиционирането и разпределението на дейността на „Домашен социален патронаж” се осъществява в 13 самостоятелни обекта на територията на Общината, като единадесет от тях се намират в сгради общинска собственост, а два обекта са разположени в сгради на земеделски кооперации – в с. Божурово и с. Методиево. „Домашен социален патронаж” разполага с бази в следните населени места на територията на Общината:

- ДСП с. Стожер, който обслужва и село Дебрене;
- ДСП с. Житница, който обслужва и селата - Лясково, Камен, Черна, Пчелник;
- ДСП с. Ведрина, който обслужва и селата - Одринци и Долина;
- ДСП с. Владимирово, който обслужва и селата - Бдинци и Вратарите;
- ДСП с. Стефан Караджа, който обслужва селата - Царевец и Ген. Колево;
- ДСП с. Методиево;
- ДСП с. Божурово;
- ДСП с. Карапелит, който обслужва и селата - Фелдфебел Дянково, Подслон, Енево, Поручик Гешаново;
- ДСП с. Дончево, който обслужва и селата – Богдан, Драганово, Опанец;

- ДСП с. Смолница, който обслужва и селата Златия, Полковник Иваново, Козлодуйци, Малка Смолница, Самуилово, Миладиновци, Ловчанци;
- ДСП с. Победа, който обслужва и селата - Плачи дол, Полк. Свещарово, Котленци, Минково;
- ДСП с. Паскалево, който обслужва и с. Росеново;
- ДСП с. Овчарово, който обслужва и селата - Ломница, Сливенци, Добрево, Свобода.

Кухненските блокове на ДСП са оборудвани съобразно дейността на услугата, с прилежащи сервизни помещения и инвентар, но в голяма част от обектите, където се реализира дейността на ДСП - техниката е стара и амортизирана, помещенията също се нуждаят от ремонт. ДСП разполага със собствен специализиран транспорт от 11 броя автомобили за експедиране на готовата продукция по домовете на потребителите.

☛ Услуги, предоставяни по проекти и програми

През 2012 г. в Община Добричка по програми финансирани от различни източници се предлагат следните социалните услуги:

- **Личен асистент НП АХУ** - 6 лица, обслужващи 6 лица и деца с увреждания;
- **Социален асистент** - 14 лица, обслужващи 28 лица;
- **Домашен помощник** - 18 лица, обслужващи 36 лица.

Проект „Подкрепа за достоен живот” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”: Проектта се финансира по Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, като на територията на общ. Добричка се обгрижват 16 потребителя на социалната услуга от 16 лични асистента.

Проект ”И аз имам семейство” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007 – 2013 г., схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.2.11 - подкрепа и развитие на приемното родителство – схема „Приеми ме”. В рамките на изпълнението на проект „И аз имам семейство” на територията на общ. Добричка се извършва набиране, обучение и оценяване на кандидати за приемни родители, работа с утвърдени приемни семейства, в които са настанени деца. Основна целева група са деца, настанени в специализирани институции, деца от общността и в риск от изоставяне. Изпълнението на проекта ще продължи до 31.10.2013 г., а крайната му цел е да се развие услугата „Приемна грижа” на територията на община Добричка и децата, лишени от родителски грижи, да намерят подходяща семейна среда.

„Обществена трапезария” е с капацитет 100 лица, като дейностите са насочени към задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си я осигуряват сами. Целевата група е: лица и семейства, на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотноживеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии, скитници и бездомни лица.

ОБЩИНА ШАБЛА

☛ **Социални услуги в общността:**

“Център за социална рехабилитация и интеграция”

- ✓ **Адрес:** гр. Шабла, ул. „Равно поле“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Деца и възрастни с увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 30; заети – 36; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;

- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 7, от които Директор -1; Социални работници -1; Психолози -1; Трудотерепевти -1; Висш медицински персонал- 1; Среден медицински персонал- 1; като на граждански договор- логопед- 1 и хигиенисти- 1
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Шабла.

„Център за социална рехабилитация и интеграция” гр. Шабла е открит със заповед № РД-01-315/23.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. Със Заповед № РД-01-282/09.02.2011 г. е увеличен капацитетът на социалната услуга от 20 на 30 места. Доставчик на социалната услуга е Община Шабла. ЦСРИ се намира в централната част на гр. Шабла, като в непосредствена близост са сградата на Общинска администрация - Шабла и Спешна медицинска помощ. Центърът се помещава на първи етаж от бивша поликлиника, със застроена площ от 158, 40 кв. м. Осигурен е достъп за хора с увреждания до социалната услуга, чрез приспособена рампа за придвижване с МИПСПС. Битовата и околна среда са добре поддържани. В ЦСРИ има следните помещения, където се предоставят услуги и дейности на потребителите: медицински кабинет; офис по трудотерапия; офис за логопед и психолог; зала за двигателни упражнения и рехабилитация - обзаведена с фитнес уреди: бягаща пътека, велоергометър, кростренажор, гребен тренажор, степер, шведска стена, кушетка за масаж и др. уреди за упражнения; клубна зала за празници и събиране на всички потребители; санитарен възел, приспособен за ползване от лица с увреждания, придвижващи се с инвалидна количка; стая за почивка. Отоплението е на централно парно и климатици.

ЦСРИ не разполага със собствен специализиран транспорт.

Мерките за социално включване и дейностите за подкрепа на потребителите в ЦСРИ гр. Шабла, се характеризират с осъществяване на медицинската и социална рехабилитация, психологическо консултиране и индивидуална социалната работа, с цел повишаване качеството на живот, увеличаване възможностите за поддържане на активни социални контакти и подобряване на здравния статус на потребителите. Екипа в ЦСРИ гр. Шабла работи за изграждане/възстановяване на уменията от лицата с увреждания за самообслужване, хранене и поддържане на личната хигиена. В процеса на работа, Екипа в ЦСРИ гр. Шабла оказва съдействие и подпомага потребителите при подготовка на документи за санаториално лечение; подаване на документи в дирекция „Социално подпомагане” гр. Каварна за подпомагането им със социални помощи/интеграционни добавки, МИПСПС и др., по реда на действащите нормативни актове. Екипа в ЦСРИ гр. Шабла насочва хората с увреждания за професионална квалификация и преквалификация към социалните учебно-професионални заведения. Медицинската сестра в ЦСРИ гр. Шабла следи за здравословното състояние на потребителите, както и провежда консултации според своята компетентност; оказва наблюдение и подкрепа при приема на лекарства от потребители на поддържаща медикаментозна терапия при различни социално значими заболявания.

За потребителите ползващи медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за компенсирание на уврежданията, се извършва обмен на информация с отдел „ХУСУ” при дирекция „Социално подпомагане” гр. Каварна; личните лекари на потребителите; НЗОК и лицензираните фирми за покупка, изработване и/или ремонт на МИПСПС. Организиран се здравни беседи с различна тематична насоченост. При необходимост се осъществяват контакти с ТЕЛК, ДСП, МБАЛ, БТ, и други институции. Рехабилитатора в ЦСРИ гр. Шабла провежда индивидуална и груповата терапия за хора с двигателни увреждания – класически лечебен масаж, пасивно раздвижване; физически упражнения. Психолога в ЦСРИ гр. Шабла осигурява психологическа подкрепа, чрез провеждане сред потребителите на социалната услуга: тестове, беседи, дискусии, индивидуални и групови психологически консултации. Реализират се дейности по организация на свободното време - разходка по морския бряг, екскурзии на потребителите до исторически местности и паметници

на културата, посещения на музеи, театри, опера и др. в градовете Добрич, Варна, Каварна, Балчик. Екипа на ЦСРИ гр. Шабла организира чествания на национални, религиозни, местни и лични празници (Първи март, Цветница, Великден, Коледа, честване на рождени/имени дни и др.) Трудотерапевта в ЦСРИ гр. Шабла осъществява различни видове трудотерапия: плетене, шиене, цветарство, апликиране, изготвяне на сувенири, пана, картички и др.

В деня на мониторинга едно дете и едно лице ползваха социална услуга. По график в този час трябваше да присъстват петима потребители.

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Шабла, ул. „Добруджа“ № 5, бл. „Строител“ - Партер;
- ✓ **Целева група:** Възрастни хора и хора с увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 110; заети – 101; незаети – 9; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 9, от които Ръководител -1; Касиер-домакин -1; Готвач -1; Работник-кухня -1; Работник-кухня и разносвач -3; Шофьор -2;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Шабла.

Домашният социален патронаж започва да функционира през 1982 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Шабла. „Домашен социален патронаж” при общ. Шабла се помещава в специално обособен партер, който е част от масивна сграда. Сградата се намира в централната градска част на гр. Шабла. Сградата, в която ДСП функционира няма осигурена достъпна архитектурна среда за деца/лица с увреждания – няма изградена рампа за придвижване с инвалидна количка и/или други МИПСПС. Сградата има прилежаща зелена площ и е разположена в близост до учебно заведение. В кухненския блок е подсигурено и необходимото обзавеждане и оборудване, съобразено с дейността на услугата, с прилежащи сервизни помещения и инвентар. ДСП разполага със собствен специализиран транспорт от 2 броя автомобили-микробуси за експедиране на готовата продукция по домовете на потребителите. Ежедневните потребности на възрастните хора и хората с увреждания се задоволяват, чрез пакет от услуги предоставяни от ДСП на територията на община Шабла – гр. Шабла, с. Горун, с. Езерец с. Крапец, с. Ваклино, с. Дуранкулак и с. Граничар, като включва:

- доставка на храна в домовете на потребителите – възрастни хора и хора с увреждания;
- помощ в общуването и поддържането на социални контакти;
- битови услуги – закупуване на хранителни продукти и вещи от първа необходимост; заплащане на сметки за ток, телефон, вода и др. със средства на потребителите – възрастни хора и хора с увреждания

По време на посещението ни, храната беше в разнос. Поддържана е добра хигиена в кухненския блок. В столовата е много студено - отоплението ѝ става чрез калорифер, който е недостатъчен предвид квадратурата на помещението.

⇒ Услуги, предоставяни по проекти и програми

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, проект „Да живеем заедно – предоставяне на качествени социални услуги в община Шабла“ :

- Социален асистент** - 6 лица,
- Домашен помощник** - 21 лица,

Проект „Подкрепа за достоен живот” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”: Проектът се финансира по Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, като на територията на общ.Шабла се обгрижват 12 потребителя на социалната услуга от 12 лични асистента;

„Обществена трапезария”

През 2012 г. проектът продължава да се реализира на територията на община Шабла, като 27 лица са ползватели на услугата. Целевата група е: лица и семейства, на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотноживеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии; скитници и бездомни лица.

ОБЩИНА КАВАРНА

Специализирани институции за възрастни:

Дом за възрастни хора с умствена изостаналост

„Св.Пантелеймон”

- ✓ **Адрес:** с. Св. Никола, община Каварна, ул. „Пета“ № 20;
- ✓ **Целева група:** Възрастни с умствена изостаналост – мъже и жени;
- ✓ **Капацитет:** 120; заети – 118; незаети – 2; чакащи – 44;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 65, от които директор-1; социални работници- 4; психолози -1; среден медицински персонал- 6, педагози- 3; счетоводител -1; касиер- 1; трудотерапевти- 5; майстор-готвач- 1; готвач- 1; ел.монтажор- 1; шофьори – 2; ст. мед.сестра -1; огняри- 4; домакини- 1; санитарни- 14; перачки- 1; работници-кухня- 3; работник-поддръжка- 1; пазачи- 4; като не са заети по 1 щатна бройка за кинезитерапевт, фелдшер, санитар и 3 щатни бройки за медицински сестри.
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Каварна.

Домът за възрастни хора с умствена изостаналост „Св. Пантелеймон” функционира на територията на община Каварна от 1965 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Каварна. ДВХУИ „Свети Пантелеймон” е разположен извън населено място, отстои на 5 км. от с. Св. Никола, на 15 км. от гр. Шабла и на 13 км. от общинския център гр. Каварна. ДВХУИ разполага със 150 дка. площ, като 5 дка. са засяти с трайни насаждения, 10 дка. със зеленчуци и 45 дка. с пшеница. Има обширна паркова градина с цветни алеи, които се поддържат от потребителите на Дома под формата на трудотерапия. ДВХУИ се състои от три жилищни сгради за потребителите (две двуетажни и една едноетажна); една административна сграда; сграда за кухненски блок и столова; една сграда за медицински сектор; една сграда за рехабилитация, трудотерапия и усамотение. Общият брой на спалните помещения е 36: 2 стаи с по 2 легла, 20 стаи с по 3 легла и 14 стаи с 4 легла. Със Заповед № РД-11-10-51/23.02.2011 г. на Областен управител на област Добрич, сградният фонд на ДВХУИ публична държавна собственост е предаден за стопанисване на община Каварна. В Дома няма изградена архитектурна достъпност за хора с увреждания и липсва инсталирана система за повикване. Поради специфичното си разположение, извън населено място и липса на обществен транспорт до ДВХУИ, пътуването на персонала на Дома се осъществява от външен доставчик, съгласно договор за извършване на обществен превоз на работниците и служителите от СИ. Договорът е сключен на 01.02.2012 г. между

ДВХУИ и „ЕКО-БЕТ,, ЕООД, със срок на изпълнение - една година. Домът разполага с три собствени автомобили – два „УАЗ” и един автомобил „Рено Еспейс”.

Дом за възрастни хора с умствена изостаналост „Свети Пантелеймон” е специализирана институция за предоставяне на социални услуги, свързани с обучение, рехабилитация, социално, психологическо, трудовотерапевтично консултиране на лица с умствена изостаналост. Настанените лица в СИ са обособени в 7 групи: по конструктивни дейности, по спортни занимания, по музикотерапия, по арттерапия, по плетиво и бродерия, по цветарство и за работа в зеленчуковата градина. Изготвени са индивидуални програми за обучение и развитие, съобразени с потребностите и желанията на настанените лица. Всеки педагог работи с по две групи потребители. В ДВХУИ е създадена възможност потребителите сами да организират свободното си време. Четири социални работника изготвят месечни и годишни програми за провежданите в Дома културни, спортни, трудовотерапевтични, обучителни и други дейности. В края на календарната година се изготвя отчет за изпълнението на годишната програма, където по месеци се описват реализираните дейности.

Осигурено е 24-часово медицинско обслужване на потребителите. Личен лекар на всички потребители е д-р Л. Гецов, с регистрирана медицинска практика в гр. Каварна. Стоматологичната помощ се осъществява от д-р Г. Плешков, чийто кабинет се намира в гр. Каварна. За наблюдение и лечение от психиатър се ползват услугите на “Център за психично здраве д-р П. Станчев – Добрич“ ЕООД гр. Добрич. При спешни случаи се отзовават екипи на филиал за Спешна медицинска помощ в гр. Каварна.

Предприети са мерки по социално включване на потребителите от ДВХУИ, чрез: организиране на екскурзии, участия в различни видове фолклорни фестивали, посещение на концерти, цирк, походи до близките забележителности и резервати, разходки на морския бряг, спортни събития и игри. Потребителите на Дома изготвят сувенири, мартеници, изложби за различни празници, културни и спортни мероприятия. Певческата група към Дома активно участва в реализирани мероприятия за честване на Деня на хората с увреждания в гр. Шумен; певческата група е носител на Златен медал от фолклорен фестивал в гр. Перник; състава е участвал и на фолклорен конкурс в гр. Поморие. През летните месеци за потребителите на ДВХУИ два пъти седмично се организират екскурзии и плаж на море в КК „Русалка”. Осъществяват се разходки и походи до близки местности с историческо значение. От предприетите мерки за социално включване се възползват 62 от настанените лица. През 2012 г. двама от потребителите на социални услуги в ДВХУИ са успешно реинтегрирани в семейна среда. Потребителите на Дома могат да поддържат контакти с близки и роднини, чрез писма, комуникация по телефона, домашен отпуск за определен период от време. Осигурена е възможност потребителите на Дома да бъдат посещавани от техните роднини и близки. През 2010 г. от Дома са изведени 10 лица с умствена изостаналост, които са настанени в социална услуга в общността от резидентен тип „Защитено жилище” за лица с умствена изостаналост в гр. Добрич.

В Дома има библиотека с художествена литература, материали за рисуване, апликиране, волейболно и баскетболно игрище, пейки, беседки за отдих и др. За потребителите е осигурена цифрова телевизия и радио. Осигурен е абонамент на различни вестници и денонощен достъп до телефонен пост, които се намира в здравния пункт. ДВХУИ с. Св. Никола си взаимодейства и сътрудничи с ДВХУИ с. Оборище, общ. Вълчи дол; „Защитено жилище” гр. Добрич; НПО ”БАЛИЗ” гр. Добрич; СНЦ ”Сияйна зора” гр. Шумен; РЗИ гр. Добрич; Общинска администрация при общ. Каварна; дирекция ”Социално подпомагане”, Клубове на пенсионера, Певчески състави, и др.

При реализираното посещение на основния екип на ЗМО се констатира, че административната сграда на ДВХУИ е в лошо техническо състояние – с видими големи пукнатини по стените и тавана на помещенията, множество течове, които са разрушили обзавеждането и мазилките в помещенията. Също така директорът на заведението сподели, че през зимните месеци служителите, пътуващи от общинския център Каварна,

не могат да достигнат до работното си място поради това, че снегочистването от страна на Областно пътно управление се осъществява само до границите на с. Българево.

☞ Социални услуги в общността:

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Каварна, област Добрич, ул. ”Г.С.Раковски” № 13;
- ✓ **Целева група:** Лица над 60 год. Възраст; хора с увреждания с определена намалена работоспособност- над 71 % ; деца с увреждания
- ✓ **Капацитет:** 120; заети – 114; незаети – 6; чакащи – 2;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 9, от които социални работници- 1, други- 8.
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Каварна.

Домашният социален патронаж функционира на територията на общ. Каварна от месец октомври 1976 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Каварна. Сградата на „Домашен социален патронаж,, гр.Каварна се намира в близост до центъра на града, като за реализиране на дейността си ДСП ползва приземен етаж от жилищна кооперация. ДСП се състои от кухня, столова, складово помещение, канцелария, стая за персонала и сервизни помещения. Изградена е достъпна среда за хора с увреждания. ДСП е с изцяло обновено съвременно обзавеждане, необходимо за дейността, като оборудването е съобразено с нуждите и изискванията за приготвяне на храна. Храната се доставя до домовете на потребителите със специализиран транспорт на ДСП - 2 микробуса.

☞ Услуги, предоставяни по проекти и програми

През 2012 година в Община Каварна по проекти и програми, финансирани от различни източници са предлагани следните социалните услуги:

- **Личен асистент НП „АХУ”** - назначени 9 лица,
- **Домашен помощник** - услугата се предоставя от неправителствена организация, като са назначени 26 лица, обслужващи 52 лица;

- **Проект „Подкрепа за достоен живот” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”:** Проектът се финансира по Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, като на територията на общ.Каварна се обгрижват 23 потребителя на социалната услуга от 23 лични асистента.;

- **„Обществена трапезария”** е с капацитет 30 потребителя, за реализиране на дейностите по приготвяне и предоставяне на храна се използва базата и персонала на Домашен социален патронаж – гр. Каварна.

ОБЩИНА ГЕН. ТОШЕВО

☞ Социални услуги в общността:

- ✓ **Адрес:** гр. Ген. Тошево, област Добрич, ул. „Васил Априлов“ № 5;
- ✓ **Целева група:** Лица в пенсионна възраст, лица и деца с увреждания удостоверени с ЕР на ТЕЛК; деца – сираци;
- ✓ **Капацитет:** 300; заети – 300; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 17, от които Ръководител- 1; Гл.спец.”СД”-1; Касиер-домакин -1; Гл.готвач -1; Готвач -2; Пом.готвач -2; Работник кухня -1; Разносвач храна -1; Санитар -2; Шофьори -5;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Генерал Тошево.

Социалната услуга „Домашен социален патронаж“ е открита през 1980 г. Общинска администрация гр. Генерал Тошево не предоставя нормативен акт, с който е открит ДСП. „Домашен социален патронаж“ е позициониран в приземната част на масивна сграда в централната част на гр. Генерал Тошево. За реализиране на дейността си ДСП гр. Генерал Тошево разполага с кухня, столова, складово помещение, канцелария, стая за персонала и сервизни помещения. ДСП притежава собствен специализиран транспорт – 5 автомобили, с които храната се разнося до домовете на потребителите. Реализираните дейности за подкрепа на потребителите на услуги в „Домашен социален патронаж“ гр. Ген. Тошево, са насочени към подпомагане на възрастните хора, децата и лицата с увреждания, като предоставя пакет от услуги в тяхната естествена семейна среда, чрез доставка на храна; почистване на жилищните помещения, обитавани от потребителите; битови услуги; съдействие за: снабдяване с МИПСПС, медицински прегледи, изготвяне на документи за ТЕЛК, информиране и популяризиране сред потребителите на ДСП за възможностите за ползване на социални, здравни, културни услуги и дейности.

По време на посещението ни почиствените за следващия ден зеленчуци бяха наакиснати във вода. Направи недобро впечатление и хигиената – наслоена мазнина по плочки и на др. места.

☞ **Услуги, предоставяни по проекти и програми:**

Национална програма „ Асистенти на хора с увреждания“ - Дейност „Личен асистент - дейността има силен социален ефект за подобряване качеството на живот на хора с увреждания. През 2012 г. на територията на община Генерал Тошево се обгрижват 6 лица и 4 деца с увреждания и е осигурена трудова заетост на 10 лични асистента;

Проект „Разширени възможности за подобряване качеството на живот на хора с различни видове увреждания и самотно живеещи хора в община Ген. Тошево“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” - „Домашен помощник” - през 2012 година се обгрижват 85 потребителя, живущи на територията на населени места на община Ген. Тошево и е осигурена трудова заетост на 30 домашни помощника;

Проект „Подкрепа за достоен живот” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”: Проектът се финансира по Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, като на територията на общ. Ген.Тошево се обгрижват 23 потребителя на социалната услуга от 23 лични асистента;

„Обществена трапезария” - През 2012 г. продължава да се реализира проект “Обществена трапезария” на територията на община Ген. Тошево, като 90 потребителя ползват услугата. Целевата група е: лица и семейства, на месечно подпомагане по реда и

условията на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотноживеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии; скитници и бездомни лица.

ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

☉ Специализирани институции:

Дом за стари хора

- ✓ **Адрес:** с. Полковник Савово, община Тервел, ул. „Първа“ № 11;
- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст - мъже и жени;
- ✓ **Капацитет:** 25; заети – 25; незаети – 0; чакащи – няма данни;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 11, от които Директор -1; Социални работници- 1; Среден медицински персонал- 3 ½; Домакин/шофьор -1; Кухненски работници/перачи -1; Огняр/градинар -1; Санитарки -2;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Тервел.

Домът за стари хора „Радост”с. Полковник Савово е открит със Заповед № РД-01-363 от 28.02.2011 год. на Изпълнителния директор на АСП. ДСХ отстои на 5 км. от общинския център гр. Тервел. Разположен е в масивна едноетажна сграда с приземен етаж. Общата площ на ДСХ е 4 368 кв. м., като застроената площ е 366 кв.м, а незастроена част е 4002 кв. м. Сградата е собственост на общ. Тервел. Стаите за потребителите са с по 2 легла, обзаведени с нощни шкафчета, гардероби за дрехи, шкаф за обувки, закачалки за горни дрехи, телевизор с цифрова телевизия. Към всяка стая има самостоятелен санитарен възел. Обособена е дневна за почивка и тихи игри – обзаведена с телевизор, диван, маса и столове. Околната среда на ДСХ е благоустроена и се поддържа много добре от самите потребители на ДСХ - зелени площи, залесени терени от дървесни и овощни видове, цветни алеи, алеи за разходка и почивка. ДСХ има изградена достъпна архитектурна среда за лица с увреждания – изградени рампи и парапети за придвижване на потребители на специализираната институция, които са трудно подвижни и/или имат двигателен дефицит, следствие на настъпило трайно увреждане.

Храната се приготвя в кухня-майка в гр.Тервел, доставя се съобразно хигиенните норми, разпределя се в помещение за разпределяне на храна, т. нар. разливна. Потребителите се хранят в столова обзаведена с подходящи маси, столове и хладилник. Наличен е и медицински кабинет, който е снабден с необходимото оборудване. Дома разполага със собствено перално помещение. Сградата се отоплява с парно на дизелово гориво, но има налични и отоплителни електрически печки за всяка стая, които може да се ползват при необходимост. ДСХ има монтирани слънчеви колектори на покрива на сградата. Изградена е нова ВиК инсталация в сградата. ДСХ с. Полк. Савово не разполага със собствен специализиран транспорт. До специализираната институция няма изградени транспортни връзки, но при необходимост от транспортиране на потребители на ДСХ до общинския център, се предоставя МПС от Общинска администрация гр. Тервел.

На настанените възрастни хора в СИ се осигуряват следните услуги: ежедневно почистване на спалните помещения и веднъж месечно основно почистване по график; подпомагане при извършване на личния тоалет; хранене три пъти дневно - закуска, обяд и вечеря. Домът разполага със собствено перално помещение, дрехите на потребителите се събират индивидуално по график, изпират се, изглаждат и при нужда се изкърпват. В специализираната институция не се предоставят браснаро-фризьорски услуги. Помещение в Кметство с. Полк. Савово се използва за предоставяне на фризьорски услуги

за потребителите на ДСХ в определен ден от седмицата. Осигурено е съдействие за получаване на здравни грижи и здравна профилактика – определено е длъжностно лице – мед. сестра за координация с личния лекар на потребителите, отговарящ за тяхната здравната профилактика. При нужда потребителите се транспортират до личен лекар или болнично заведение с автомобил на общинска администрация, а при тежък случай на заболяване, транспортирането се извършва със специализиран автомобил на Спешна помощ гр. Тервел.

В ДСХ се организират културни и спортни мероприятия, чествания на национални, религиозни, местни и лични празници. Организират се пикници през топлите месеци от годината. Веднъж седмично с помощта на кинези-терапевт се извършва лечебна гимнастика (обща и индивидуална); наличие на образователни програми, предимно здравни беседи от медицинските сестри; има осигурен достъп до информация – радио, телевизия, телефон, Интернет, наличие на абонамент за преса, подходяща за третата възраст. Осъществява се трудотерапия, която включва: изработване на пана, ръкоделие при жените, изработване на къщички за птици, и отглеждане на гълъби. За трудотерапия в двора на Дома има определени места за потребители желаещи да се занимават с градинарство. Изготвен е социален план-програма за годината, като към него ежесечно се включват и много други мероприятия, които не са упоменати в него. Осигурено е 24 - часово медицинско обслужване за потребителите. За всички потребители на ДСХ са създадени условия и са предприети мерки за социално включване, чрез осигуряване на здравни, културни и образователни дейности като: гостувания с поздравителни програми на деца от различните детски градини на територията на Общината, по повод на национални, религиозни празници и местни празници. Извършват се посещения от потребителите на всички културни мероприятия, провеждани на територията на общ. Тервел; реализирани са екскурзии, пикници, и обучение в компютърна грамотност на желаещи потребители от ДСХ.

При реализиране дейностите за подкрепа и социално включване на потребителите, Домът за стари хора „Радост” с. Полк. Савово си взаимодейства и сътрудничи с различни институции като: Общинска администрация гр. Тервел, дирекция “Социално подпомагане“ гр. Тервел, „Медицински център“ гр. Тервел, личен лекар на потребителите, БЧК, ЦДГ и училища от община Тервел и др. Открита е изложба във фойето на Народно читалище „Д. Дончев – Доктора”, където са представени творби, изработени от потребителите на ДСХ. Директорът на Дома сподели идея тази изложба да стане пътуваща и да се представя и в други градове. За потребителите нуждаещи се от медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за компенсиране на уврежданията, социалния работник извършва обмен на информация с отдел „ХУСУ” при дирекция „Социално подпомагане” гр. Тервел, с личен лекар на потребителите, и лицензираните фирми за покупка, изработване и/или ремонт на МИПСПС. Предприетите действия са допринесли след преглед и консултация със специализирана ЛКК по профила на заболяването на лицата, да бъдат назначени и закупени МИПСПС: за трима потребители – Цифрови слухови апарати, а за един потребител - ларингофон. Реализирани са екскурзии до забележителни места в близките градове. Обменят се информация и практики за реализираните дейности в други домове за възрастни хора в страната. За всички мероприятия и интересни моменти са налични албуми със снимков материал.

В резултат от реализираните дейности за подкрепа и предприетите мерки за социално включване на потребителите от ДСХ, е постигнато добро ниво на удовлетвореност от грижите за възрастните хора.

☛ **Социални услуги в общността:**

„Домашен социален патронаж”

✓ **Адрес:** гр. Тервел, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ № 8;

- ✓ **Целева група:** Хора в нетрудоспособна възраст с или без увреждане;
- ✓ **Капацитет:** 150; заети – 123; незаети – 27; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Численост и структура на персонала:** Общо 6, от които Ръководител- 1; други- 6
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Тервел.

Домашният социален патронаж предоставя услуги в община Тервел от 1977 г., като към настоящия момент на основание Заповед № 9 от 14.01.2003 г. на Кмета на община Тервел, социалната услуга се управлява от отдел „Социални дейности и програми за трудова заетост“ при общ. Тервел. Домашният социален патронаж е позициониран в приземната част в сградата на Общинска администрация гр. Тервел, която е разположена в централната част на града. Сградата е общинска собственост. ДСП е обзаведена с необходимото технологично оборудване за осъществяване предмета на дейността. Транспортирането на готовата продукция и разноса на храна се извършва от един специализиран автомобил. От услугите на ДСП се възползват много самотно живеещи лица и семейни възрастни двойки, чиито близки живеят и работят в по-големите общински и областни центрове и нямат възможност да осигуряват ежедневна и качествена грижа, подкрепа, закупуване на хранителни продукти и подпомагане при хранене за своите родители/близки. Предоставяйки услугата ДСП облекчава ежедневните затруднения, свързани с подготовката и приготвянето на храна от възрастните хора, като мобилната услуга по предоставяне на готова храна до домовете на потребителите благоприятства преодоляването на географската изолираност на населеното място, в което живеят лицата. ДСП гр. Тервел си взаимодейства с общинска администрация, дирекция „Социално подпомагане“ гр. Тервел, здравни и културни институции. При разкриването на нова социална услуга или програма, предоставяща комплекс от социални дейности се информират всички потребители на услугата „Домашен социален патронаж“, за да могат да се включат при проявено желание от тяхна страна.

В деня на мониторинга, член от ЗМО поиска проверка по отношение грамажа на храната: потребителят не е ощетен.

☉ Услуги, предоставяни по проекти и програми:

Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“ дейност „Личен асистент“ - 8 лица, обслужващи 8 лица и деца с увреждания;

Проект „Подкрепа за достоен живот“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“: Проектът се финансира по Схема BG051PO001-5.2.09 „Алтернативи“, като на територията на общ.Тервел се обгрижват 21 потребителя на социалната услуга от 21 лични асистента;

„Обществена трапезария“ е с капацитет 90 лица, като дейностите са насочени към задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си я осигуряват сами. Целевата група е: лица и семейства, на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане, лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, самотноживеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии, скитници и бездомни лица.

РАЗДЕЛ III

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ФУНКЦИОНИРАЩИТЕ И ПЛАНИРАНИ ЗА РАЗКРИВАНЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2012 г.

На територията на област Добрич добре развити са социалните услуги в общността за деца и възрастни в общ. Добрич - град. В общините Крушари и Добричка се предоставят социални услуги, както в общността, така и в специализирани институции за деца и възрастни с/без увреждания. В общините Тервел и Шабла са предприети действия за реализиране на планираните за разкриване социални услуги през 2012/13 г. В три общини на областта, социалните услуги са развити изключително слабо – общ. Каварна, общ. Ген. Тошево и община Балчик.

По отношение на териториалното разпределение на социалните услуги и наличието на многобройни рискови групи в Област Добрич се наблюдава дефицит на функциониращи социални услуги в общността, за задоволяване на потребностите от социална подкрепа, подпомагане и грижи за:

⇒ Възрастни, самотни и бездомни лица:

- Бездомните лица са най-уязвимата рискова група, особено през есенно-зимния период. Към настоящият момент за тези лица на територията на област Добрич няма разкрити социални услуги и/или други алтернативни мерки за опазване здравето и живота на хората, останали без дом. В годишния план за развитие на социалните услуги в общ. Ген. Тошево за 2012 г. е планирана за разкриване социалната услуга в общността от резидентен тип “Приют за бездомни лица“ с капацитет 15 потребителя, но към настоящият момент услугата не е разкрита, и не функционира. Необходимо е да се предприемат спешни мерки за откриване на “Приют за бездомни лица“, предвид нарастване броя на бездомните лица на територията на област Добрич. “Приюта за бездомни лица“ ще допринесе за задоволяване на базовите потребности от осигуряване на подслон, храна, здравни грижи, хигиена, социално, психологическо и правно консултиране на бездомните лица.

- Към 01.12.2012 г. чакащите за настаняване в специализирани институции за възрастни хора в област Добрич – ДСХ гр. Добрич – 194 лица; лица; ДСХ с. Добрин – 7 лица. Наблюдава се тенденция към значително увеличаване на броя лица в нетрудоспособна възраст, които желаят да ползват социални услуги в Домове за стари хора, което е в резултат на ограничените възможности за ползване на алтернативни социални услуги в семейна среда от възрастни и самотно живеещи лица.

- Общините Добричка и Тервел, които не са кандидатствали с проектно предложение по Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG051PO001-5.1.04 „ПОМОЩ В ДОМА“, е необходимо да разширят обхвата и спектъра на реализираните дейности, увеличаване на капацитета, броят на обслужващия персонал, и търсене на нови алтернативни източници за финансиране на функциониращия на територията на двете общини “Домашен социален патронаж“, с цел увеличаване на възможностите за оказване на социалната подкрепа, грижа и подпомагане на възрастни и самотни лица;

⇒ Възрастни с увреждания:

- Недостатъчно развити в Област Добрич са социалните услуги в общността за лица с увреждания (физически увреждания, психични разстройства, умствена изостаналост). Такива съществуват само на територията на Община град Добрич. Социалните услуги в общността от резидентен тип, за лицата с увреждания, чакащи за настаняване в СИ са крайно недостатъчни за задоволяване на потребностите им от осигуряване на място за

живот, ежедневна и интензивна подкрепа и обгрижване. Липсват също социални услуги в общността за възрастни с увреждания, насочени към цялостно обслужване на потребителите през деня или седмично, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти. “Дневен център за възрастни с увреждания“ съществува само на територията на областния град. Социални услуги за лица с увреждания, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване в “Центрове за социална рехабилитация и интеграция“ функционират на територията само на две общини – Добрич и Шабла;

- В подкрепа процеса на деинституционализация на деца/лица с увреждания, следва да продължи реформирането и реструктурирането на функциониращите специализирани институции за деца и лица на територията на област Добрич;

- За изграждане и развитие на добре функционираща мрежа от социални услуги, следва да продължи ефективното използване на източниците на финансиране от Структурните фондове на ЕС, и усвояване на средства от различни национални и донорски програми в областта на социалните услуги;

- При реализиране на дейности и мерки за социално включване на лица/деца в риск, чрез оказване на социална подкрепа, подпомагане и грижи, следва да се насърчават доброволчески инициативи и практики, както и да се осъществява по-тясно взаимодействие и сътрудничество на общинските администрации с неправителствени организации, работещи в сферата на социалните услуги, както и използване ресурса на свързаните сектори.

Председател на ЗМО:

1 . Стефка Генчева.....

Членове на основен екип на ЗМО:

1. Красимир Масурски

2. Веселина Митева

3. Веселин Гочев.....

3. Кемал Асан.....

4. Калоян Захариев.....

5. Иван Йорданов

6. Таня Борисова